EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 04 09
COM(2025) 160 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo

dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimo Sąjungos programose pasirašymo Sąjungos vardu ir laikino taikymo

EUROPOS SĄJUNGOS

BEI

EUROPOS ATOMINĖS ENERGIJOS BENDRIJOS IR

ŠVEICARIJOS KONFEDERACIJOS

SUSITARIMAS DĖL ŠVEICARIJOS KONFEDERACIJOS DALYVAVIMO SĄJUNGOS PROGRAMOSE

Europos Sąjunga bei Europos atominės energijos bendrija (toliau kartu – Sąjunga)

ir

Šveicarijos Konfederacija (toliau – Šveicarija),

toliau kartu – Susitariančiosios Šalys,

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS, kad ypatingus Sąjungos, jos valstybių narių ir Šveicarijos santykius, grindžiamus jų artumu, bendromis vertybėmis ir europine tapatybe, laiko dideliu prioritetu;

REMDAMOSI savo bendrais tikslais ir tvirtais ryšiais, pagrįstais 1978 m. Bendradarbiavimo susitarimu tarp Europos atominės energijos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos valdomos termobranduolinės sintezės ir plazmos fizikos srityje[1], 1986 m. Bendruoju susitarimu dėl mokslinio ir techninio bendradarbiavimo tarp Europos Bendrijų ir Šveicarijos konfederacijos[2], 2007 m. Europos atominės energijos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimais pasikeičiant laiškais dėl ITER susitarimo[3] taikymo, Susitarimu dėl ITER tarptautinės branduolių sintezės energijos organizacijos siekiant bendrai įgyvendinti ITER projektą privilegijų ir imunitetų[4], Platesnio požiūrio veiklos susitarimo[5] taikymu Šveicarijos Konfederacijos teritorijoje ir Susitarimu dėl Šveicarijos narystės Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrojoje įmonėje[6], taip pat 2014 m. Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimu, pagal kurį Šveicarijos Konfederacija tampa bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ ir Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos, kuria papildoma programa „Horizontas 2020“, asocijuotąja šalimi ir kuriuo reglamentuojamas Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimas Branduolių sintezės energetikos vystymo bendrosios įmonės vykdomoje ITER veikloje[7];

---

1 ES OL L 242, 1978 9 4, p. 2.

2 ES OL L 313, 1985 11 22, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1985/507/oj.

3 2006 m. Susitarimas įsteigti Tarptautinę ITER branduolio sintezės energijos organizaciją siekiant bendrai įgyvendinti ITER projektą, ES OL L 20, 2008 1 24, p. 17.

4 2006 m. Susitarimas dėl ITER organizacijos privilegijų ir imunitetų, ES OL L 358, 2006 12 16, p. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2006/943(2)/oj.

5 2007 m. Europos atominės energijos bendrijos ir Japonijos Vyriausybės susitarimas bendrai vykdyti platesnio požiūrio veiklą branduolių sintezės energijos mokslinių tyrimų srityje, ES OL L 246, 2007 9 21, p. 34.

6 2007 m. lapkričio 22 d. Komisijos sprendimas dėl Europos atominės energijos bendrijos (Euratomas) ir Šveicarijos Konfederacijos (Šveicarija) susitarimų pasikeičiant laiškais dėl ITER susitarimo, Susitarimo dėl ITER organizacijos privilegijų ir imunitetų ir Platesnio požiūrio veiklos susitarimo taikymo Šveicarijos teritorijoje ir dėl Šveicarijos narystės Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrojoje įmonėje sudarymo, ES OL L 20, 2008 1 24, p. 11.

7 ES OL L 370, 2014 12 30, p. 3.

KADANGI Europos atominės energijos bendrija (Euratomas) sudarė ITER susitarimą, Susitarimą dėl ITER organizacijos privilegijų ir imunitetų ir Platesnio požiūrio veiklos susitarimą;

ATSIŽVELGDAMOS į Tarybos sprendimą 2007/198/Euratomas[1], įsteigiantį Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrąją įmonę ir suteikiantį jai lengvatas;

PRIPAŽINDAMOS savo bendrą pageidavimą toliau palaikyti, stiprinti, skatinti ir plėtoti savo ryšius ir bendradarbiavimą su ITER susijusios veiklos srityje remiantis lygybės bei abipusiškumo principais ir bendra naudos, teisių ir įsipareigojimų pusiausvyra;

ATSIŽVELGDAMOS į Sąjungos pastangas vadovauti atsakomiesiems veiksmams ir drauge su tarptautiniais partneriais spręsti pasaulinius uždavinius, vadovaujantis Jungtinių Tautų darbotvarkėje „Keiskime savo pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“ išdėstytu žmonėms, planetai ir gerovei skirtu veiksmų planu;

NORĖDAMOS sudaryti ilgalaikį susitarimą dėl Šveicarijos dalyvavimo Sąjungose programose ir nustatyti tokio bendradarbiavimo teisinį pagrindą;

ATSIŽVELGDAMOS į savo bendrą tikslą stiprinti ir gilinti savo ilgalaikį sėkmingą bendradarbiavimą, visų pirma mokslinių tyrimų ir inovacijų, kosmoso, branduolių dalijimosi ir sintezės, taip pat švietimo, mokymo, jaunimo reikalų, sporto bei kultūros ir kitose bendro intereso srityse, kaip antai skaitmeninės pertvarkos ir sveikatos srities veiksmų, kuris leistų Šveicarijai ateityje sistemingiau dalyvauti Sąjungos programose;

---

[1] 2007 m. kovo 27 d. Tarybos sprendimas 2007/198/Euratomas, įsteigiantis Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrąją įmonę ir suteikiantis jai lengvatas (ES OL L 90, 2007 3 30, p. 58).

PRIPAŽINDAMOS bendruosius principus, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/695[1], kuriuo sukuriama programa „Europos horizontas“ (toliau – programa „Europos horizontas“), ir Tarybos reglamente (Euratomas) 2021/765, kuriuo sukuriama 2021–2025 m. laikotarpio Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programa, papildanti programą „Europos horizontas“[2], (toliau – Euratomo programa);

PRIPAŽINDAMOS atnaujintos Europos mokslinių tyrimų erdvės tikslus, konkrečiai, formuoti bendrą mokslo ir technologijų erdvę, kurti bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų rinką, skatinti ir lengvinti mokslinių tyrimų ir inovacijų srities organizacijų, įskaitant universitetus, bendradarbiavimą ir keitimąsi gerąja praktika bei patraukliomis tyrėjų karjeros galimybėmis, sudaryti geresnes tarpvalstybinio ir tarpsektorinio tyrėjų judumo sąlygas, skatinti laisvą mokslo žinių ir inovacijų judėjimą, skatinti paisyti akademinės laisvės ir mokslinių tyrimų laisvės, remti mokslinio švietimo ir mokslo populiarinimo veiklą ir didinti dalyvaujančių šalių ekonomikos konkurencingumą bei patrauklumą, taip pat tai, kad Sąjungos bendrųjų mokslinių tyrimų ir inovacijų programų asocijuotosios šalys gali būti svarbios šių tikslų siekti padedančios partnerės;

PABRĖŽDAMOS Europos partnerysčių, kuriomis, vykdant bendras mokslinių tyrimų ir inovacijų iniciatyvas, labai padedančias įgyvendinti tuos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų srities prioritetus, kuriems reikalinga kritinė masė ir ilgalaikė vizija, sprendžiami vieni iš aktualiausių Europos uždavinių, indėlį ir asocijuotųjų šalių dalyvavimo tokiose Europos partnerystėse svarbą;

---

[1] 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (ES OL L 170, 2021 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

[2] 2021 m. gegužės 10 d. Tarybos reglamentas (Euratomas) 2021/765, kuriuo sukuriama 2021–2025 m. laikotarpio Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programa, papildanti bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“, ir panaikinamas Reglamentas (Euratomas) 2018/1563 (ES OL L 167 I, 2021 5 12, p. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj).

STENGDAMOSI sudaryti abipusiškai naudingas sąlygas kurti deramo darbo vietas ir stiprinti bei remti viena kitos inovacijų ekosistemas padedant įmonėms diegti inovacijas ir plėsti veiklą jų abiejų rinkose, taip pat padedant įsisavinti bei diegti inovacijas ir didinti jų prieinamumą, be kita ko, vykdant gebėjimų stiprinimo veiklą;

PRIPAŽINDAMOS, kad abipusis dalyvavimas viena kitos programose turėtų būti abipusiškai naudingas ir kad kiekviena Susitariančioji Šalis dės visas pastangas, kad jos programose galėtų dalyvauti kita Susitariančioji Šalis, atsižvelgdamos į programų pobūdį ir pripažindamos, kad, visų pirma saugumo sumetimais, jos abi pasilieka teisę riboti dalyvavimą tose programose, be kita ko, su jų strateginiu turtu arba interesais susijusiuose veiksmuose;

NURODYDAMOS, kad Sąjungos programų ir Šveicarijos programų bei priemonių kryptys gali skirtis;

KADANGI bendrieji Euratomo programos tikslai – vykdyti branduolinių mokslinių tyrimų ir mokymo veiklą, itin akcentuojant nuolatinį branduolinės saugos, saugumo ir radiacinės saugos gerinimą, taip pat papildyti programos „Europos horizontas“ tikslų įgyvendinimą, *inter alia*, energetikos pertvarkos kontekste ir skatinti branduolių sintezės energetikos vystymą;

KADANGI pagal ITER susitarimo 21 straipsnį tas susitarimas taikomas Šveicarijai, kuri Euratomo branduolių sintezės programoje dalyvauja kaip visateisė asocijuotoji trečioji šalis;

KADANGI Euratomas yra Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrosios įmonės narė, o Šveicarija, jos mokslinių tyrimų programą susiejus su Euratomo programa, pagal Tarybos sprendimo 2007/198/Euratomas 2 straipsnį taps tos bendrosios įmonės nare kaip trečioji šalis;

KADANGI pagal Platesnio požiūrio veiklos susitarimo 26 straipsnį tas susitarimas taikomas Šveicarijai, kuri Euratomo branduolių sintezės programoje dalyvauja kaip visateisė asocijuotoji trečioji šalis;

PRIPAŽINDAMOS Šveicarijos dalyvavimo Europos Sąjungos kosmoso programos komponentuose, kuriuose gali dalyvauti trečiosios valstybės, teikiamą naudą;

PABRĖŽDAMOS būtinybę apsaugoti, plėtoti ir puoselėti Europos kultūros bei kalbų įvairovę ir didinti kultūros ir kūrybos sektorių, visų pirma audiovizualinio sektoriaus, konkurencingumą ir ekonominį potencialą;

PRIPAŽINDAMOS, kad kultūros ir audiovizualiniam sektoriams skirtų Sąjungos programų tikslai ir bendrieji principai yra labai svarbūs kultūriniu, demokratiniu, aplinkosauginiu, socialiniu ir ekonominiu aspektais, taip pat yra ypač aktualūs mūsų visuomenėms ir kultūros sektoriams, šiuo metu patiriantiems iššūkių, susijusių su globalizacija, klimato kaita ir skaitmenizacija;

PRIPAŽINDAMOS, kad šių principų, įtvirtintų ir 2005 m. UNESCO konvencijoje dėl kultūros raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo, laikosi ir Šveicarija, susidurianti su panašiais iššūkiais ir besivadovaujanti tais pačiais principais, kaip antai demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių, be kita ko, visų žmonių lygybės, lyčių pusiausvyros, saviraiškos laisvės ir meninės raiškos laisvės, paisymo;

PRIPAŽINDAMOS bendruosius principus, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/694[1], kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa;

[1] 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/694, kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2015/2240, (ES OL L 166, 2021 5 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj).

PABRĖŽDAMOS, kad mūsų ekonomikos ir visuomenės skaitmeninė transformacija atveria didžiulių galimybių ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui, gali padėti įgyvendinti žaliąją pertvarką ir didinti mūsų konkurencingumą pasaulyje, taip pat didinti kūrybinę ir kultūrinę įvairovę;

PRIPAŽINDAMOS, kad dėl tokių transformacinių pokyčių būtinas kuo skaidresnis bendrais tikslais ir vertybėmis pagrįstas bendradarbiavimas su Sąjungos tarptautiniais partneriais, kartu užtikrinant, kad būtų paisoma abiejų Susitariančiųjų Šalių saugumo interesų;

STENGDAMOSI užmegzti abipusiškai naudingą bendradarbiavimą, kuriuo būtų stiprinamas ir remiamas Susitariančiųjų Šalių patikimų ir saugių skaitmeninių pajėgumų diegimas ir tokiose srityse kaip našioji kompiuterija, dirbtinis intelektas, tinklo paribio kompiuterija, duomenų erdvės ir aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai, skaitmeninių pajėgumų ir sąveikumo diegimas kuo geresnis panaudojimas, taip pat sudaromos palankios Susitariančiųjų Šalių skaitmeninių sprendimų naudojimo, diegimo ir prieinamumo sąlygos;

PABRĖŽDAMOS, kad mokymosi visą gyvenimą priemonėmis svarbu remti žmonių edukacinį, profesinį ir asmeninį tobulėjimą švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto srityse Europoje ir už jos ribų, taip prisidedant prie tvaraus ekonomikos augimo, kokybiškų darbo vietų kūrimo, socialinės sanglaudos, inovacijų skatinimo, europinės tapatybės stiprinimo ir aktyvaus pilietiškumo;

ATSIŽVELGDAMOS į Susitariančiųjų Šalių bendrus tikslus bei vertybes ir tvirtus ryšius švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto srityse ir PRIPAŽINDAMOS bendrą pageidavimą toliau palaikyti, stiprinti, skatinti ir plėtoti savo ryšius ir bendradarbiavimą šiose srityse;

PRIPAŽINDAMOS bendruosius principus, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/522[1], kuriuo nustatoma Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programa (toliau – programa „ES – sveikatos labui“), visų pirma susijusius su atitinkamomis programos „ES – sveikatos labui“ dalimis, patenkančiomis į Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl sveikatos (toliau – Susitarimas dėl sveikatos);

VIENIJAMOS bendrų programos „ES – sveikatos labui“ tikslų apsaugoti Sąjungos piliečius nuo didelių tarpvalstybinių grėsmių sveikatai; ATSIŽVELGDAMOS į bendrus savo tikslus, vertybes bei tvirtus ryšius sveikatos srityje; PRIPAŽINDAMOS bendrą pageidavimą toliau palaikyti, stiprinti, skatinti ir plėtoti savo ryšius ir bendradarbiavimą šioje srityje;

SIEKDAMOS plėsti savo bendradarbiavimo apimtį ir kuo anksčiau pradėti laikiną šio Susitarimo taikymą;

STENGDAMOSI užtikrinti, kad visi subjektai, kuriems pavesta įgyvendinti projektus ar veiksmus, dėl kurių teisiniai įsipareigojimai buvo prisiimti laikantis šio Susitarimo sąlygų, tuos projektus ar veiksmus galėtų užbaigti net nutraukus laikiną Susitarimo taikymą arba patį Susitarimą;

[1] 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/522, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. laikotarpio Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programa (programa „ES – sveikatos labui“) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 282/2014, (ES OL L 107, 2021 3 26, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj).

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Susitariančiosioms Šalims naudingi glaudūs Šveicarijos ir Sąjungos ryšiai;

STENGDAMOSI sukurti ilgalaikę tarpusavio bendradarbiavimo sistemą, kurioje būtų nustatytos aiškios Šveicarijos dalyvavimo Sąjungos programose ir veikloje sąlygos, ir mechanizmą, padedantį įforminti tokį dalyvavimą atskirose Sąjungos programose ar veikloje,

SUSITARĖ:

1 STRAIPSNIS

Dalykas

Šiuo Susitarimu nustatomos Šveicarijos dalyvavimo Sąjungos programose ar veikloje arba jų dalyse, kuriose Šveicarija gali dalyvauti ir kurios išvardytos šio Susitarimo protokole, taisyklės.

2 STRAIPSNIS

Apibrėžtys

Šiame Susitarime vartojamų terminų apibrėžtys:

a) pagrindinis aktas –

i) vienos ar kelių Sąjungos institucijų teisės aktas, išskyrus rekomendaciją ar nuomonę, kuriuo sukuriama programa ir nustatomas veiksmo ir atitinkamų Sąjungos biudžete numatytų išlaidų ar iš Sąjungos biudžeto dengiamos biudžeto garantijos arba finansinės paramos įgyvendinimo teisinis pagrindas, įskaitant visus to akto pakeitimus ir visus svarbius Sąjungos institucijos aktus, kuriais jis papildomas ar įgyvendinamas, išskyrus tuos, kuriais patvirtinamos darbo programos, arba

ii) vienos ar kelių Sąjungos institucijų teisės aktas, išskyrus rekomendaciją ar nuomonę, kuriuo nustatoma iš Sąjungos biudžeto finansuojama veikla, išskyrus programas, įskaitant visus to akto pakeitimus ir visus svarbius Sąjungos institucijos aktus, kuriais jis papildomas ar įgyvendinamas, išskyrus tuos, kuriais patvirtinamos darbo programos;

b) finansavimo susitarimas – su šio Susitarimo protokoluose nurodytomis Sąjungos programomis ar veikla, kuriose dalyvauja Šveicarija, susiję susitarimai, pagal kuriuos įgyvendinamos Sąjungos lėšos, pavyzdžiui, dotacijos susitarimai, susitarimai dėl įnašo, finansiniai partnerystės pagrindų susitarimai, susitarimai dėl finansavimo ir garantijos susitarimai;

c) kitos su Sąjungos programos ar veiklos įgyvendinimu susijusios taisyklės – Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2024/2509[1] (toliau – Finansinis reglamentas) nustatytos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomos taisyklės, taip pat taisyklės, nustatytos darbo programoje arba taikomos per kvietimų teikti pasiūlymus ar kitas Sąjungos skyrimo procedūras;

d) Sąjunga – Europos Sąjunga arba Europos atominės energijos bendrija, arba abi;

e) Sąjungos skyrimo procedūra – Sąjungos arba asmenų ar subjektų, kuriems pavesta įgyvendinti Sąjungos lėšas, pradėta Sąjungos lėšų skyrimo procedūra;

f) Šveicarijos subjektas – bet kuris subjektas (fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kito tipo subjektas), kuris gali dalyvauti Sąjungos programos veiksmuose arba Sąjungos veikloje pagal pagrindinį aktą ir kuris gyvena arba yra įsisteigęs Šveicarijoje pagal Šveicarijos teisę.

3 STRAIPSNIS

Dalyvavimo įforminimas

1. Šveicarija dalyvauja Sąjungos programose ar veikloje arba jų dalyse, kuriose ji gali dalyvauti pagal šio Susitarimo protokoluose nurodytus ir į tų protokolų taikymo sritį patenkančius pagrindinius aktus, ir prie jų prisideda.

[1] 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (ES OL L, 2024/2509, 2024 9 26).

2. Kiekvienos naujos daugiametės finansinės programos (DFP) atveju, įsigaliojus pagrindiniams aktams, kuriais nustatomos Sąjungos programos, ir su sąlyga, kad tose Sąjungos programose gali dalyvauti trečiosios valstybės, be kita ko, Šveicarija, prieš Šveicarijai pateikiant raštą, kuriuo pareiškiamas jos ketinimas dalyvauti Sąjungos programoje, šiuo Susitarimu įsteigtas Jungtinis komitetas (toliau – Jungtinis komitetas) aptaria galimybę nepertraukiamai tęsti šiuo Susitarimu nustatytą bendradarbiavimą.

3. Konkrečios Šveicarijos dalyvavimo bet kurioje konkrečioje Sąjungos programoje ar veikloje arba jų dalyse sąlygos nustatomos šio Susitarimo protokoluose. Šio Susitarimo protokolus gali iš dalies keisti Jungtinis komitetas.

4. Šio Susitarimo protokoluose:

a) nurodomos Sąjungos programos ir veikla arba jų dalys, kuriose dalyvauja Šveicarija;

b) nustatoma dalyvavimo trukmė, t. y. laikotarpis, kuriuo Šveicarija ir jos subjektai gali teikti paraiškas dėl Sąjungos finansavimo arba kuriuo jiems gali būti pavesta įgyvendinti Sąjungos lėšas;

c) nustatomos konkrečios Šveicarijos ir jos subjektų dalyvavimo sąlygos, be kita ko, konkreti finansinių sąlygų įgyvendinimo tvarka, kuri išdėstyta šio Susitarimo 7 ir 8 straipsniuose, konkreti koregavimo mechanizmo taikymo tvarka, kuri išdėstyta šio Susitarimo 9 straipsnyje, ir dalyvavimo tų Sąjungos programų ar veiklos įgyvendinimo tikslais sukurtose struktūrose sąlygos. Tos sąlygos turi neprieštarauti šiam Susitarimui, pagrindiniams aktams ir vienos ar kelių Sąjungos institucijų aktams, kuriais sukuriamos tokios struktūros;

d) kai tinkama, nustatoma Šveicarijos finansinio įnašo į Sąjungos programą, įgyvendinamą pasitelkiant finansinę priemonę arba biudžeto garantiją, suma, taikant konkrečią šio Susitarimo 10 straipsnyje nurodytą tvarką.

4 STRAIPSNIS

Sąjungos programoms ar veiklai arba jų dalims taikomų taisyklių laikymasis

1. Šio Susitarimo protokoluose nurodytose Sąjungos programose ar veikloje arba jų dalyse Šveicarija dalyvauja laikydamasi šiame Susitarime, tuose protokoluose, pagrindiniuose aktuose ir kitose su tų Sąjungos programų ar veiklos arba jų dalių įgyvendinimu susijusiose taisyklėse nustatytų sąlygų.

2. 1 dalyje nurodytos sąlygos apima:

a) Šveicarijos subjektų atitikties reikalavimams sąlygas ir visas kitas Šveicarijai taikomas atitikties reikalavimams sąlygas, visų pirma susijusias su kilme, veiklos vykdymo vieta ar pilietybe (nacionaline priklausomybe);

b) paraiškų teikimo, vertinimo ir atrankos sąlygas ir reikalavimus atitinkančių Šveicarijos subjektų veiksmų įgyvendinimo sąlygas.

3. 2 dalies b punkte nurodytos sąlygos lygiavertės toms, kurios taikomos reikalavimus atitinkantiems valstybių narių subjektams, įskaitant Sąjungos ribojamųjų priemonių, priimtų pagal Europos Sąjungos sutartį arba Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV), paisymą, nebent 1 dalyje nurodytose sąlygose būtų numatyta kitaip.

5 STRAIPSNIS

Dalyvavimo Sąjungos programose ar veikloje arba jų dalyse sąlygos, susijusios su asmenų judumu ir prekių bei paslaugų judėjimu įgyvendinant Sąjungos programas ar veiklą arba jų dalis

1. Nedarant poveikio palankesnėms nuostatoms, nustatytoms Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl laisvo asmenų judėjimo[1] (toliau – Susitarimas dėl laisvo asmenų judėjimo) arba Šveicarijos nacionalinėje teisėje, Šveicarija gali dalyvauti šio Susitarimo 3 straipsnyje nurodytose Sąjungos programose ar veikloje arba jų dalyse, kai tokio dalyvavimo tikslais būtinas asmenų judėjimas tarp Sąjungos ir Šveicarijos arba Šveicarijoje, jeigu Šveicarija užtikrina, kad:

a) nebūtų diskriminacijos dėl pilietybės, susijusios su Sąjungos programoms įgyvendinti būtinu asmenų judėjimu;

b) Sąjungos programų įgyvendinimo tikslais į Šveicariją vykstantiems ar joje judantiems asmenims taikomomis sąlygomis nebūtų užkraunama nepagrįsta administracinė arba finansinė našta, ir

c) asmenims, kurie naudojasi su Sąjungos programų įgyvendinimu tiesiogiai susijusiomis paslaugomis Šveicarijoje, būtų nustatytos tokios pat naudojimosi tomis paslaugomis sąlygos kaip Šveicarijos piliečiams; ši nuostata visų pirma susijusi su bet kokiais dalyvavimo Sąjungos programos lėšomis finansuojamoje veikloje mokesčiais ir nedaro poveikio jokioms palankesnėms mokesčių taisyklėms, kurios gali būti taikomos įgyvendinant programą „Erasmus+“.

[1] ES OL L 114, 2002 4 30, p. 6.

2. Nedarant poveikio palankesnėms nuostatoms, nustatytoms Susitarime dėl laisvo asmenų judėjimo arba Sąjungos teisėje, dalyvavimo, dėl kurio Sąjungos programų įgyvendinimo tikslais būtinas asmenų judėjimas tarp Šveicarijos ir Sąjungos arba Sąjungoje, atžvilgiu Sąjunga užtikrina, kad:

a) Sąjungos programų įgyvendinimo tikslais į Sąjungą vykstantiems ar joje judantiems asmenims taikomomis sąlygomis nebūtų užkraunama nepagrįsta administracinė arba finansinė našta ir

b) asmenims, kurie naudojasi su Sąjungos programų įgyvendinimu tiesiogiai susijusiomis paslaugomis Sąjungoje, būtų nustatytos tokios pat naudojimosi tomis paslaugomis sąlygos kaip Sąjungos piliečiams; ši nuostata visų pirma susijusi su bet kokiais dalyvavimo Sąjungos programos lėšomis finansuojamoje veikloje mokesčiais ir nedaro poveikio jokioms palankesnėms mokesčių taisyklėms, kurios gali būti taikomos įgyvendinant programą „Erasmus+“.

3. Laikydamosi galiojančių nuostatų, Susitariančiosios Šalys deda visas pastangas, kad palengvintų pagal šį Susitarimą vykdomai veiklai skirtų prekių ir paslaugų tarpvalstybinį judėjimą.

4. Šio Susitarimo protokoluose gali būti nustatytos papildomos su šiuo straipsniu susijusios konkrečios sąlygos, būtinos, kad Šveicarija galėtų dalyvauti Sąjungos programose ar veikloje arba jų dalyse.

6 STRAIPSNIS

Šveicarijos dalyvavimas valdant programas ar veiklą

1. Šveicarijos atstovams ar ekspertams arba Šveicarijos paskirtiems ekspertams leidžiama kaip stebėtojams dalyvauti komitetų ir ekspertų grupių, padedančių Europos Komisijai įgyvendinti ir valdyti Sąjungos programas, veiklą ar jų dalis, kuriose Šveicarija dalyvauja pagal šio Susitarimo 3 straipsnį, arba Europos Komisijos įsteigtų siekiant įgyvendinti su tomis Sąjungos programomis ar veikla arba jų dalimis susijusią Sąjungos teisę, ar kituose panašiuose posėdžiuose, kuriuose dalyvauja valstybių narių atstovai ar ekspertai arba valstybių narių paskirti ekspertai, išskyrus atvejus, kai tie posėdžiai susiję su klausimais, kuriuos turi svarstyti tik Sąjungos valstybės narės, arba su Sąjungos programomis ar veikla arba jų dalimis, kuriose Šveicarija nedalyvauja. Šveicarijos atstovai ar ekspertai arba Šveicarijos paskirti ekspertai nedalyvauja balsuojant. Šveicarija informuojama apie balsavimo rezultatus.

2. Jei ekspertai ar vertintojai skiriami ne pagal pilietybę, ji negali būti priežastis ekspertais ar vertintojais neskirti Šveicarijos atstovų.

3. Laikantis 1 dalyje nustatytų sąlygų, Šveicarijos atstovų dalyvavimą toje dalyje nurodytuose arba kituose su Sąjungos programų ar veiklos įgyvendinimu susijusiuose posėdžiuose reglamentuoja tos pačios kaip ir valstybių narių atstovams taikomos taisyklės ir procedūros, susijusios su teise kalbėti, informacijos ir dokumentų gavimu, išskyrus atvejus, kai jie susiję su klausimais, kuriuos turi svarstyti tik Sąjungos valstybės narės, arba su Sąjungos programomis ar veikla arba jų dalimis, kuriose Šveicarija nedalyvauja, ir su kelionės bei gyvenimo išlaidų kompensavimu.

4. Šio Susitarimo protokoluose gali būti nustatomos papildomos ekspertų dalyvavimo ir Šveicarijos dalyvavimo valdybose ir struktūrose, sukurtose atitinkamuose šio Susitarimo protokoluose nurodytų Sąjungos programų ar veiklos įgyvendinimo tikslais, sąlygos.

7 STRAIPSNIS

Finansinės sąlygos

1. Šveicarija ar jos subjektai Sąjungos programose ar veikloje arba jų dalyse dalyvauja su sąlyga, kad Šveicarija finansiškai prisidės prie atitinkamo finansavimo iš Sąjungos biudžeto.

2. Finansinis įnašas mokamas kaip suma, kurią sudaro:

a) veiklos įnašas ir

b) dalyvavimo mokestis.

3. Finansinis įnašas sumokamas kaip vienkartinė arba dalimis mokama metinė įmoka.

4. Nedarant poveikio šio straipsnio 8 daliai, dalyvavimo mokestis yra lygus 4 proc. metinio veiklos įnašo ir nėra tikslinamas atgaline data, išskyrus atvejus, susijusius su sustabdymu pagal 19 straipsnį. Sustabdymo pagal 19 straipsnį atveju dalyvavimo mokestis tikslinamas atsižvelgiant į veiklos įnašo patikslinimą. Nuo 2028 m. dalyvavimo mokesčio dydį gali tikslinti Jungtinis komitetas.

5. Veiklos įnašu dengiamos veiklos ir rėmimo išlaidos; jis papildo tiek įsipareigojimų, tiek mokėjimų asignavimų sumas, kurios galutinai patvirtintame Sąjungos biudžete numatomos Sąjungos programoms ar veiklai arba jų dalims finansuoti ir atitinkamais atvejais padidinamos išorės asignuotųjų pajamų, kurių šaltinis nėra kitų paramos teikėjų finansiniai įnašai į šio Susitarimo protokole nurodytas Sąjungos programas ir veiklą, suma.

6. Veiklos įnašas apskaičiuojamas naudojant įnašo raktą, kuris nustatomas kaip Šveicarijos bendrojo vidaus produkto (BVP) rinkos kainomis ir Sąjungos BVP rinkos kainomis santykis. Tuo tikslu Susitariančiųjų Šalių BVP rinkos kainomis duomenys yra Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostato) metų, kuriais atliekamas metinis mokėjimas, sausio 1 d. pateikti naujausi BVP rinkos kainomis duomenys, parengti tinkamai atsižvelgiant į 2004 m. spalio 26 d. Liuksemburge pasirašytą Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl bendradarbiavimo statistikos srityje. Jei tas susitarimas nustoja būti taikomas, Šveicarijos BVP laikomas tas, kuris nustatytas remiantis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos pateiktais duomenimis.

7. Veiklos įnašas grindžiamas įnašų rakto taikymu pradiniams įsipareigojimų asignavimams, padidintiems, kaip aprašyta 5 dalyje, ir įtrauktiems į galutinai patvirtintą Sąjungos biudžetą, numatytą Sąjungos programoms ar veiklai arba jų dalims, kuriose dalyvauja Šveicarija, finansuoti taikytinais metais.

8. 2 dalyje nurodyto dalyvavimo mokestis 2025–2027 metais bus tokio dydžio:

– 2025 m. – 2,5 %;

– 2026 m. – 3 %;

– 2027 m. – 4 %.

9. Gavusi prašymą Europos Komisija pateikia Šveicarijai su jos finansiniu dalyvavimu susijusią informaciją, įtrauktą į Sąjungos biudžeto valdymo institucijoms ir Sąjungos biudžeto įvykdymą tvirtinančioms institucijoms teikiamą biudžeto, apskaitos, veiklos rezultatų ir vertinimo informaciją ir susijusią su Sąjungos programomis ir veikla ar jų dalimis, kuriose dalyvauja Šveicarija. Ta informacija teikiama deramai atsižvelgiant į Sąjungos ir Šveicarijos konfidencialumo ir duomenų apsaugos taisykles ir nedarant poveikio informacijai, kurią Šveicarija turi teisę gauti pagal 12 straipsnį.

10. Visi Šveicarijos finansiniai įnašai ir mokėtinos arba gautinos sumos mokami arba Sąjungos mokėjimai atliekami eurais.

11. Išsamios šio straipsnio įgyvendinimo nuostatos išdėstytos atitinkamuose šio Susitarimo protokoluose ir šio Susitarimo priede dėl finansinio įgyvendinimo nuostatų.

8 STRAIPSNIS
Programos ir veikla, kurioms taikomas veiklos įnašo tikslinimo mechanizmas

1. Jei taip numatyta šio Susitarimo protokole, Sąjungos programoms ar veiklai arba jų daliai skirtas veiklos įnašas už N metus gali būti vienais ar keleriais paskesniais metais tikslinamas jį padidinant ar sumažinant atgaline data, atsižvelgiant į biudžetinius įsipareigojimus, prisiimtus dėl tų metų įsipareigojimų asignavimų, į jų įgyvendinimą prisiimant teisinius įsipareigojimus ir į jų panaikinimą.

2. Pirmasis tikslinimas atliekamas N+1 metais – jais veiklos įnašas patikslinamas skirtumu tarp įnašo ir patikslinto įnašo, apskaičiuoto N metų įnašo raktą (patikslintą taikant koeficientą, jei taip numatyta atitinkamame protokole) taikant sumai, gautai sudėjus:

a) biudžetinių įsipareigojimų, prisiimtų dėl Sąjungos biudžete numatytų patvirtintų N metų įsipareigojimų asignavimų ir dėl panaikintus įsipareigojimus atitinkančių įsipareigojimų asignavimų, kuriuos leista vėl naudoti, sumą ir

b) visų N metų pabaigoje turimų išorės asignuotųjų pajamų asignavimų, kurių šaltinis nėra kitų paramos teikėjų finansiniai įnašai į šio Susitarimo protokole nurodytas Sąjungos programas ir veiklą, sumą.

3. Kiekvienais paskesniais metais, iki tol, kol bus įvykdyti (sumokant) arba panaikinti visi iš N metų įsipareigojimų asignavimų finansuojami biudžetiniai įsipareigojimai, ir ne vėliau kaip per trejus metus nuo ankstesnės iš šių datų – Sąjungos programos pabaigos arba N metus atitinkančios DFP pabaigos – Sąjunga apskaičiuoja patikslintą N metų įnašą – sumažina Šveicarijos įnašą suma, gauta N metų įnašo raktą (patikslintą, jei taip numatyta atitinkamame protokole) taikant kiekvienais metais panaikintiems N metų įsipareigojimams, finansuojamiems iš Sąjungos biudžeto arba iš panaikintų įsipareigojimų sumos, kurią leista vėl naudoti.

4. Jei išorės asignuotųjų pajamų asignavimai, kurių šaltinis nėra kitų paramos teikėjų finansiniai įnašai į šio Susitarimo protokoluose nurodytas Sąjungos programas ir veiklą, panaikinami, Šveicarijos įnašas į atitinkamą Sąjungos programą ar veiklą arba jų dalis sumažinamas suma, gauta N metų įnašo raktą (patikslintą, jei taip numatyta atitinkamame protokole) taikant panaikintai sumai.

5. N+2 metais arba paskesniais metais, atlikus 2, 3 ir 4 dalyse nurodytus patikslinimus, Šveicarijos įnašas už N metus taip pat sumažinamas suma, gauta padauginus Šveicarijos įnašą už N metus ir toliau nurodytų elementų santykį:

a) N metų teisinių įsipareigojimų, kurie finansuojami iš N metais turimų įsipareigojimų asignavimų ir atsiranda iš konkursinių skyrimo procedūrų,

i) į kurias Šveicarija ir jos subjektai nebuvo įtraukti,

ii) kurių paraiškų pateikimo terminas praėjo, kai buvo taikomas 19 straipsnyje nurodytas sustabdymas arba įsigaliojus 20 straipsnyje nurodytam nutraukimui, ir

b) visos teisinių įsipareigojimų, finansuojamų iš N metų įsipareigojimų asignavimų, sumos.

6. Ši 5 dalyje apibūdinta teisinių įsipareigojimų suma apskaičiuojama sudedant visus N metais prisiimtus biudžetinius įsipareigojimus ir atimant tuos iš jų, kurie buvo panaikinti N+1 metais.

9 STRAIPSNIS

Sąjungos programos ir veikla arba jų dalys,
kurioms taikomas automatinio koregavimo mechanizmas

1. Automatinio koregavimo mechanizmas taikomas tai Sąjungos programai ar veiklai arba jų dalims, kurioms taikyti automatinio koregavimo mechanizmą yra numatyta pagrindiniame akte, kuriuo nustatoma ta Sąjungos programa ar veikla, arba atitinkamame šio Susitarimo protokole. To automatinio koregavimo mechanizmo taikymas gali būti apribojamas ir jis taikomas tik atitinkamame šio Susitarimo protokole nurodytos Sąjungos programos ar veiklos dalims, įgyvendinamoms skiriant dotacijas, dėl kurių skelbiami konkursiniai kvietimai teikti pasiūlymus. Tame protokole gali būti nustatomos išsamios Sąjungos programos ar veiklos dalių, kurioms taikomas arba netaikomas automatinio koregavimo mechanizmas, nustatymo taisyklės.

2. Sąjungos programų ar veiklos arba jų dalies automatinio koregavimo suma yra lygi skirtumui tarp teisinių įsipareigojimų, faktiškai prisiimtų Šveicarijai arba jos subjektams ir finansuojamų iš atitinkamų metų įsipareigojimų asignavimų, pradinių sumų ir atitinkamo tam pačiam laikotarpiui skirto Šveicarijos sumokėto veiklos įnašo (atėmus rėmimo išlaidas), patikslinto pagal šio Susitarimo 8 straipsnį, jei toks tikslinimas yra numatytas atitinkamame Susitarimo protokole.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytą sumą, kuri dvejus metus iš eilės kasmet viršija 8 proc. atitinkamo Šveicarijos veiklos įnašo į Sąjungos programą, patikslinto pagal 8 straipsnį, Šveicarija privalo sumokėti kaip kiekvienų iš tų dvejų metų papildomą įnašą pagal automatinio koregavimo mechanizmą.

4. Išsamios šio straipsnio 2 dalyje nurodytų teisinių įsipareigojimų sumų nustatymo, be kita ko, konsorciumų atveju, taisyklės ir išsamios automatinės korekcijos apskaičiavimo taisyklės gali būti nustatomos šio Susitarimo priede dėl finansinio įgyvendinimo nuostatų.

10 STRAIPSNIS

Finansavimas, susijęs su Sąjungos programomis, įgyvendinamomis taikant finansines priemones arba biudžeto garantijas

1. Kai Šveicarija pagal 3 straipsnį dalyvauja Sąjungos programoje ar veikloje arba jų dalyse, kurios įgyvendinamos taikant finansines priemones arba biudžeto garantijas pagal Finansinį reglamentą, ji teikia įnašą į tas finansines priemones arba biudžeto garantijas laikydamasi Finansinio reglamento ir pagrindinio akto, kuriuo nustatoma Sąjungos programa arba veikla.

Įnešama suma padidina Sąjungos biudžeto garantiją arba finansinės priemonės finansinį paketą.

2. Šio straipsnio įgyvendinimo tvarka prireikus gali būti išsamiau apibūdinama atitinkamame protokole.

11 STRAIPSNIS

Peržiūros ir auditai

1. Sąjunga turi teisę, vadovaudamasi taikytinais vienos ar kelių Sąjungos institucijų arba įstaigų aktais ir atitinkamų susitarimų ir sutarčių nuostatomis, atlikti technines, mokslines, finansines ar kitokias peržiūras ir auditus bet kurio Šveicarijoje gyvenančio ir Sąjungos finansavimą gaunančio fizinio asmens, bet kurio Šveicarijoje įsisteigusio ir Sąjungos finansavimą gaunančio juridinio asmens ir bet kurio Šveicarijoje gyvenančio ar įsisteigusio Sąjungos lėšas įgyvendinančio trečiojo asmens patalpose. Tokias peržiūras ir auditus gali atlikti Sąjungos institucijų ir įstaigų, visų pirma Europos Komisijos ir Europos Audito Rūmų, atstovai arba kiti Europos Komisijos įgalioti asmenys. Savo pareigas Šveicarijos teritorijoje Sąjungos atstovai ir tyrimo įstaigos vykdo laikydamiesi Šveicarijos teisės.

2. Sąjungos institucijų ir įstaigų, visų pirma Europos Komisijos ir Europos Audito Rūmų, atstovams ir kitiems Europos Komisijos įgaliotiems asmenims sudaromos tinkamos sąlygos patekti į patalpas ir susipažinti su darbais, dokumentais (elektroninėmis ir popierinėmis jų versijomis) ir visa informacija, reikalinga tokiems auditams atlikti; be kita ko, jie turi teisę gauti audituojamo fizinio, juridinio ar trečiojo asmens turimų dokumentų arba duomenų laikmenų turinio fizines arba elektronines kopijas ar išrašus.

3. Šveicarija netrukdo ir nekelia jokių specialių kliūčių 2 dalyje nurodytiems atstovams ar kitiems asmenims atvykti į Šveicariją ir patekti į patalpas, siekiant vykdyti šiame straipsnyje nurodytas pareigas.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos peržiūros ir auditai gali būti atliekami po šio Susitarimo protokolo taikymo sustabdymo pagal Susitarimo 19 straipsnį, šio Susitarimo laikino taikymo pabaigos arba šio Susitarimo nutraukimo – tokiu atveju laikomasi sąlygų, nustatytų taikytinuose vienos ar kelių Sąjungos institucijų arba įstaigų aktuose ar atitinkamuose susitarimuose ir sutartyse, susijusiuose su teisiniu įsipareigojimu, kuriuo įgyvendinamas Sąjungos biudžetas ir kurį Sąjunga prisiėmė iki atitinkamo protokolo taikymo sustabdymo, šio Susitarimo laikino taikymo pabaigos arba šio Susitarimo nutraukimo įsigaliojimo dienos.

12 STRAIPSNIS

Kova su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiais pažeidimais, sukčiavimu ir kitomis nusikalstamomis veikomis

1. Europos Komisija ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) įgaliojamos Šveicarijos teritorijoje atlikti su šio Susitarimo ir jo protokolų įgyvendinimu susijusius administracinius tyrimus, įskaitant patikras ir inspektavimą vietoje. Tie tyrimai atliekami laikantis vienos arba kelių Sąjungos institucijų taikytinuose aktuose nustatytų sąlygų. Savo pareigas Šveicarijos teritorijoje Sąjungos atstovai ir tyrimo įstaigos vykdo laikydamiesi Šveicarijos teisės.
2. Kompetentingos Šveicarijos institucijos per pagrįstą laiką informuoja Europos Komisiją arba OLAF apie bet kokį su šio Susitarimo ir jo protokolų įgyvendinimu susijusį pastebėtą faktą arba įtarimą, susijusius su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu pažeidimu, sukčiavimu ar kita neteisėta veikla.

3. Patikros ir inspektavimas vietoje gali būti atliekami bet kurio Šveicarijoje gyvenančio ir Sąjungos lėšas gaunančio fizinio asmens arba bet kurio Šveicarijoje įsisteigusio ir Sąjungos lėšas gaunančio juridinio asmens, taip pat bet kurio Šveicarijoje gyvenančio arba įsisteigusio ir Sąjungos fondus įgyvendinančio trečiojo asmens patalpose.

4. Europos Komisija arba OLAF, ruošdamosi atlikti ir atlikdamos patikras ir inspektavimą vietoje, glaudžiai bendradarbiauja su kompetentinga Šveicarijos audito institucija ir jai tinkamu laiku iš anksto praneša apie patikrų ir inspektavimo objektą, tikslą bei teisinį pagrindą, kad kompetentingos Šveicarijos institucijos galėtų suteikti pagalbą. Tuo tikslu Šveicarijos kompetentingų institucijų pareigūnai gali dalyvauti vietoje atliekant patikrą ir inspektavimą.

5. Šveicarijos institucijų prašymu Europos Komisija arba OLAF patikras ir inspektavimą vietoje gali atlikti kartu su tomis institucijomis.

6. Europos Komisijos atstovams ir OLAF darbuotojams suteikiama prieiga prie visos su atitinkamomis operacijomis susijusios informacijos ir dokumentų, be kita ko, kompiuterinių duomenų, reikalingų patikroms ir inspektavimui vietoje tinkamai atlikti. Visų pirma jiems leidžiama reikiamus dokumentus kopijuoti.

7. Jei fizinis, juridinis arba trečiasis asmuo nesutinka, kad patikra ar inspektavimas vietoje būtų atliekama, Šveicarijos institucijos, vadovaudamosi nacionalinėmis taisyklėmis ir normomis, padeda Europos Komisijos arba OLAF darbuotojams vykdyti jų pareigą – atlikti patikrą ar inspektavimą vietoje. Be kita ko, jos gali padėti imtis tinkamų nacionalinėje teisėje numatytų atsargumo priemonių, visų pirma tam, kad būtų apsaugoti įrodymai.

8. Europos Komisija arba OLAF Šveicarijos institucijoms praneša apie tokių patikrų ir inspektavimo rezultatus. Visų pirma Europos Komisija arba OLAF kuo greičiau praneša kompetentingai Šveicarijos audito institucijai apie visus atliekant patikrą ar inspektavimą vietoje nustatytus pažeidimo faktus ar kilusius įtarimus dėl pažeidimo.

9. Nedarydama poveikio Šveicarijos baudžiamosios teisės taikymui, visiems Šveicarijos subjektams, dalyvaujantiems įgyvendinant Sąjungos programą ar veiklą, Europos Komisija gali taikyti administracines priemones ir nuobaudas pagal Sąjungos teisę.

10. Siekdamos tinkamai įgyvendinti šį straipsnį, Europos Komisija arba OLAF ir Šveicarijos kompetentingos institucijos nuolat keičiasi informacija ir vienos iš šio Susitarimo Susitariančiųjų Šalių prašymu tarpusavyje konsultuojasi.

11. Siekdama sudaryti lengvesnes sąlygas veiksmingai bendradarbiauti ir keistis informacija su OLAF, Šveicarija paskiria kontaktinį punktą.

12. Europos Komisija arba OLAF ir Šveicarijos kompetentingos institucijos informacija keičiasi tinkamai atsižvelgdamos į konfidencialumo reikalavimus. Į informaciją, kuria keičiamasi, patenkantys asmens duomenys saugomi pagal taikytinas taisykles.

13. Kompetentingos Šveicarijos institucijos apie bet kokį pastebėtą faktą arba įtarimą, susijusius su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu pažeidimu, sukčiavimu ar kita neteisėta veikla, taip pat informuoja Europos prokuratūrą, jei tie faktai arba įtarimai yra susiję su atveju, kuris gali priklausyti Europos prokuratūros kompetencijai. Kai pagal šį Susitarimą Europos prokuratūra arba Šveicarija vykdo tyrimus arba teismo procesus dėl nusikalstamų veikų, kenkiančių jų atitinkamiems finansiniams interesams, pagal taikytiną teisinę sistemą Šveicarija ir Sąjunga užtikrina veiksmingą tarpusavio pagalbą, siekdamos sudaryti savo kompetentingoms institucijoms sąlygas vykdyti pareigą tirti tokias nusikalstamas veikas, vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas ir paduoti į savo teismus tų veikų vykdytojus ir jų bendrininkus.

13 STRAIPSNIS

11 ir 12 straipsnių daliniai pakeitimai

Jungtinis komitetas gali iš dalies keisti 11 ir 12 straipsnius, kad būtų atsižvelgta į vienos ar kelių Sąjungos institucijų aktų pakeitimus.

14 STRAIPSNIS

Sumų susigrąžinimas ir vykdymo užtikrinimas

1. Europos Komisijos priimtas sprendimas, kuriuo juridiniams ar fiziniams asmenims, išskyrus valstybes, nustatoma piniginė prievolė, susijusi su reikalavimu, kylančiu iš Sąjungos programų, veiklos, projektų ar veiksmų, yra vykdytinas Šveicarijoje. Nacionalinė institucija, kurią šiuo tikslu paskiria Šveicarijos Vyriausybė, prie tokio sprendimo prideda vykdomąjį raštą, neatlikdama jokių kitų formalumų, išskyrus to sprendimo autentiškumo patikrinimo formalumus. Sprendimo vykdymas užtikrinamas pagal Šveicarijos teisės aktus ir procedūras. Vykdytini Europos Komisijos sprendimai laikomi vykdomaisiais dokumentais, apibrėžtais Federaliniame įstatyme dėl skolų išieškojimo ir bankroto (DEBA), ir Šveicarijos teismuose jie iš esmės neperžiūrimi. Šio straipsnio įgyvendinimo tikslais Šveicarijos Vyriausybė informuoja Europos Komisiją ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismą apie paskirtąją nacionalinę instituciją. Vadovaujantis 15 straipsniu, Europos Komisijai suteikiama teisė apie vykdytinus sprendimus Šveicarijoje gyvenantiems fiziniams asmenims ir joje įsisteigusiems juridiniams asmenims pranešti tiesiogiai.

2. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimai ir nutartys, priimti taikant su Sąjungos programomis, veikla, veiksmais ar projektais susijusioje sutartyje arba susitarime įtvirtintą arbitražinę išlygą, Šveicarijoje vykdytini taip pat kaip ir 1 dalyje nurodyti Europos Komisijos sprendimai.

3. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi jurisdikciją peržiūrėti 1 dalyje nurodytų Europos Komisijos sprendimų teisėtumą ir sustabdyti jų vykdymo užtikrinimą. Tačiau Šveicarijos teismų jurisdikcijai priklauso nagrinėti skundus dėl vykdymo užtikrinimo pažeidimų.

15 STRAIPSNIS

Ryšių palaikymas ir keitimasis informacija

Sąjungos institucijos ir įstaigos, dalyvaujančios įgyvendinant Sąjungos programas ar veiklą arba vykdant tokių programų ar veiklos kontrolę, turi teisę, be kita ko, per elektronines keitimosi informacija sistemas, palaikyti tiesioginius ryšius su Šveicarijoje gyvenančiais ir Sąjungos lėšas gaunančiais fiziniais asmenimis, Šveicarijoje įsisteigusiais ir Sąjungos lėšas gaunančiais juridiniais asmenimis ir Šveicarijoje gyvenančiais arba įsisteigusiais ir Sąjungos lėšas įgyvendinančiais trečiaisiais asmenimis. Tokie fiziniai, juridiniai ir tretieji asmenys gali tiesiogiai pateikti Sąjungos institucijoms ir įstaigoms visą atitinkamą informaciją ir dokumentus, kuriuos jie privalo pateikti pagal Sąjungos programai ar veiklai taikytinus Sąjungos teisės aktus ir tai programai ar veiklai įgyvendinti sudarytas sutartis ar finansavimo susitarimus.

16 STRAIPSNIS

Dalyvavimo Sąjungos programose jungtinis komitetas

1. Įsteigiamas Dalyvavimo Sąjungos programose jungtinis komitetas. Jungtinis komitetas:

a) užtikrina tinkamą šio Susitarimo ir jo protokolų įgyvendinimą, be kita ko, jų įgyvendinimo analizavimą, vertinimą ir peržiūrą, visų pirma:

i) Šveicarijos subjektų dalyvavimą Sąjungos programose ar veikloje arba jų dalyse ir tų subjektų veiklos rezultatus;

ii) kai tinkama, vienoje iš Susitariančiųjų Šalių įsisteigusių teisės subjektų galimybes dalyvauti kitos Susitariančiosios Šalies programose, projektuose, veiksmuose arba veikloje ar jų dalyse ir atvirkščiai;

iii) 7 straipsnyje nurodyto finansinio įnašo mechanizmo įgyvendinimą ir, kai tinkama, šio Susitarimo protokoluose nurodytoms Sąjungos programoms ar veiklai taikomo automatinio koregavimo mechanizmo įgyvendinimą pagal 9 straipsnį;

iv) keitimąsi informacija ir, kai tinkama, galimų klausimų dėl rezultatų naudojimo, įskaitant klausimus dėl intelektinės nuosavybės teisių, nagrinėjimą;

v) bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu – Susitariančiųjų Šalių taikomus ar planuojamus taikyti dalyvavimo atitinkamose jų mokslinių tyrimų ir inovacijų programose, be kita ko, su jų strateginiu turtu, interesais, autonomija ar saugumu susijusiuose veiksmuose, apribojimus;

vi) bendradarbiavimo tobulinimo ir plėtojimo galimybių nagrinėjimą;

vii) bendrą būsimų politikos, susijusios su šio Susitarimo protokoluose nurodytomis Sąjungos programomis ar veikla, krypčių ir prioritetų aptarimą;

viii) keitimąsi informacija, *inter alia*, apie naujus teisės aktus, sprendimus ar nacionalines programas, aktualius įgyvendinant šį Susitarimą ir jo protokolus;

ix) sprendimų, kuriais priimami ir prireikus iš dalies keičiami šio Susitarimo protokolai dėl konkrečių Šveicarijos dalyvavimo Sąjungos programose ar veikloje arba jų dalyse sąlygų, priėmimą;

x) sprendimų, kuriais siekiant atsižvelgti į padarytus vienos ar kelių Sąjungos institucijų aktų pakeitimus iš dalies keičiami šio Susitarimo 11 ir 12 straipsniai, priėmimą;

b) bendradarbiaudamas su Susitarimu dėl sveikatos įsteigtu jungtiniu komitetu (toliau – Sveikatos jungtinis komitetas) užtikrina tinkamą šio Susitarimo veikimą ir veiksmingą įgyvendinimą (tik į šį Susitarimą patenkančiais klausimais) Šveicarijai dalyvaujant Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programose[1], konkrečiau,

i) konsultuodamasis su Sveikatos jungtiniu komitetu tvirtina arba iš dalies keičia atitinkamą protokolą;

[1] 2021–2027 m. laikotarpiu – 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/522, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. laikotarpio Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programa (programa „ES – sveikatos labui“) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 282/2014, (ES OL L 107, 2021 3 26, p. 1), nustatytoje programoje „ES – sveikatos labui“.

ii) informuoja Sveikatos jungtinį komitetą, kai į jo posėdžių darbotvarkes įtraukiama su Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programa susijusių klausimų.

2. Jungtinio komiteto sprendimai priimami bendru sutarimu. Sprendimai Susitariančiosioms Šalims privalomi.

3. Jungtinį komitetą sudaro Susitariančiųjų Šalių atstovai.

4. Jungtinis komitetas gali nuspręsti *ad hoc* pagrindu sudaryti ekspertų lygmens darbo grupę arba patariamąjį organą, galinčius padėti įgyvendinti šį Susitarimą.

5. Jungtiniam komitetui bendrai pirmininkauja po vieną kiekvienos Susitariančiosios Šalies atstovą.

6. Jungtinis komitetas dirba nuolat bet kuriomis ryšių priemonėmis keisdamasis aktualia informacija, visų pirma apie Šveicarijos subjektų dalyvavimą ir jų veiklos rezultatus. Prireikus Jungtinis komitetas savo funkcijas gali atlikti raštu.

7. Jei bendrapirmininkiai nenusprendžia kitaip, Jungtinis komitetas posėdžiauja bent kartą per metus pakaitomis Briuselyje ir Berne. Jungtinis komitetas taip pat posėdžiauja bet kurios iš Susitariančiųjų Šalių prašymu. Bendrapirmininkiai gali nuspręsti posėdį organizuoti vaizdo konferencijos arba telekonferencijos būdu.

8. Pirmajame posėdyje Jungtinis komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

17 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas

1. Susitariančiosios Šalys šį Susitarimą ratifikuoja ar patvirtina pagal savo pačių nustatytas procedūras. Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai apie šiam Susitarimui įsigalioti būtinų vidaus procedūrų užbaigimą.

2. Šis Susitarimas įsigalioja pirmą antro mėnesio dieną po to, kai buvo pateiktas paskutinis pranešimas apie toliau išvardytas priemones:

a) Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl laisvo asmenų judėjimo institucinį protokolą;

b) Protokolą, kuriuo iš dalies keičiamas Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl laisvo asmenų judėjimo;

c) Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl oro transporto institucinį protokolą;

d) Protokolą, kuriuo iš dalies keičiamas Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl oro transporto;

e) Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl oro transporto protokolą dėl valstybės pagalbos;

f) Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais institucinį protokolą;

g) Protokolą, kuriuo iš dalies keičiamas Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais;

h) Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais protokolą dėl valstybės pagalbos;

i) Protokolą, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl prekybos žemės ūkio produktais;

j) Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl atitikties įvertinimo abipusio pripažinimo institucinį protokolą;

k) Protokolą, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl atitikties įvertinimo abipusio pripažinimo;

l) Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl Šveicarijos reguliaraus finansinio įnašo į ekonominių ir socialinių skirtumų mažinimą Europos Sąjungoje;

m) Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimo Europos Sąjungos kosmoso programos agentūros veikloje sąlygų.

18 STRAIPSNIS

Laikinas taikymas

1. Susitariančiosios Šalys šį Susitarimą laikinai taiko pagal atitinkamas savo vidaus procedūras ir teisės aktus nuo 2025 m. sausio 1 d. Jeigu šio Susitarimo pasirašymo data yra vėlesnė nei 2025 m. lapkričio 15 d., Susitariančiosios Šalys šį Susitarimą pagal atitinkamas savo vidaus procedūras ir teisės aktus laikinai taiko nuo 2026 m. sausio 1 d.

2. Laikinas šio Susitarimo taikymas nutraukiamas vėliausiai 2028 m. gruodžio 31 d., jeigu iki tos datos Šveicarija neužbaigė savo vidaus procedūrų, būtinų 17 straipsnyje nurodytoms priemonėms įsigalioti.

3. Susitariančiosios Šalys sutaria, kad jei pagal šio straipsnio 2 dalį laikinas šio Susitarimo taikymas nutraukiamas, 7 straipsnyje nurodytas Šveicarijos veiklos įnašas mokamas neatlikus 8 straipsnyje nurodyto patikslinimo arba 9 straipsnyje nurodyto koregavimo.

4. Susitariančiosios Šalys sutaria, kad projektai ar veiksmai, dėl kurių teisiniai įsipareigojimai buvo prisiimti po šio Susitarimo laikino taikymo pradžios ir prieš nustojant jį laikinai taikyti, vykdomi tol, kol užbaigiami šiame Susitarime nustatytomis sąlygomis.

19 STRAIPSNIS

Sustabdymas

1. Sąjunga gali sustabdyti šio Susitarimo protokolo taikymą Sąjungos programai ar veiklai ar jų daliai:

a) jei Šveicarija nevykdo savo įsipareigojimų pagal 5 straipsnio 1 dalį ir toks nevykdymas turi didelį poveikį tos programos ar veiklos ar jų dalies įgyvendinimui;

b) jei Šveicarija nesumoka dalies arba viso finansinio įnašo, mokėtino už dalyvavimą toje programoje ar veikloje.

Jei nesumokėjimas gali labai pakenkti Sąjungos programos ar veiklos įgyvendinimui ir valdymui, Europos Komisija išsiunčia oficialų priminimo raštą. Jei per 20 darbo dienų nuo to oficialaus priminimo rašto gavimo datos mokėjimas neatliekamas, Europos Komisija Šveicarijai oficialiu raštu praneša apie atitinkamo Susitarimo protokolo taikymo sustabdymą – jis įsigalioja praėjus 15 dienų nuo tada, kai Šveicarija gauna tą pranešimą;

c) Susitarimo dėl sveikatos 16 straipsnyje nustatytais atvejais – Šveicarijos dalyvavimo Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programoje atžvilgiu.

2. Jei šio Susitarimo protokolo taikymas sustabdomas, Šveicarijos subjektai netenka teisės dalyvauti skyrimo procedūrose, kurios įsigaliojant sustabdymui dar nėra baigtos. Skyrimo procedūra laikoma baigta, kai pagal ją prisiimami teisiniai įsipareigojimai.

3. Sustabdymas neturi poveikio su atitinkama Sąjungos programa ar veikla susijusiems teisiniams įsipareigojimams, dėl kurių su Šveicarijos subjektais buvo susitarta iki sustabdymo įsigaliojimo. Atitinkamas Susitarimo protokolas tokiems teisiniams įsipareigojimams taikomas ir toliau.

4. Gavusi visą mokėtiną finansinio įnašo sumą, Sąjunga nedelsdama apie tai praneša Šveicarijai. Nuo šio pranešimo dienos sustabdymas iš karto panaikinamas.

5. Nuo sustabdymo panaikinimo dienos Šveicarijos subjektai vėl turi teisę dalyvauti po šios datos pradėtose su atitinkama Sąjungos programa ar veikla susijusiose skyrimo procedūrose, taip pat iki šios datos pradėtose skyrimo procedūrose, kurių paraiškų pateikimo terminai dar nėra praėję.

6. Jei po šešių mėnesių nuo sustabdymo pagal 1 dalį pradžios tą sustabdymą lėmusios aplinkybės išlieka, Sąjunga gali vienašališkai nutraukti sustabdyto protokolo taikymą atitinkamai Sąjungos programai ar veiklai arba jų daliai.

20 STRAIPSNIS

Nutraukimas

1. Susitariančioji Šalis gali šį Susitarimą nutraukti apie tai pranešdama kitai Susitariančiajai Šaliai.

2. Šis Susitarimas nustoja galioti po šešių mėnesių nuo 1 dalyje nurodyto raštiško pranešimo gavimo.

3. Susitariančiosios Šalys sutaria, kad kai pagal šį straipsnį šis Susitarimas nutraukiamas:

a) projektai arba veiksmai, dėl kurių teisiniai įsipareigojimai buvo prisiimti įsigaliojus šiam Susitarimui, tačiau prieš jį nutraukiant, vykdomi tol, kol užbaigiami šiame Susitarime nustatytomis sąlygomis;

b) N metų, kuriais šis Susitarimas yra nutraukiamas, metinis finansinis įnašas į Sąjungos programą ar veiklą, laikantis šio Susitarimo 7 straipsnio ir atitinkamame protokole nustatytų aktualių taisyklių, sumokamas visas. Jei taikomas tikslinimo mechanizmas, N metų veiklos įnašas į atitinkamą programą ar veiklą patikslinamas pagal šio Susitarimo 8 straipsnį. Jei Sąjungos programoms ar veiklai taikomas ir koregavimo mechanizmas, ir automatinio ištaisymo mechanizmas, atitinkamo N metų veiklos įnašo dydis pakoreguojamas pagal šio Susitarimo 8 straipsnį ir pataisomas pagal jo 9 straipsnį. Jei Sąjungos programoms ar veiklai taikomas tik koregavimo mechanizmas, atitinkamo N metų veiklos įnašo dydis pakoreguojamas pagal Susitarimo 9 straipsnį. Dalyvavimo mokesčio už N metus, kuris yra finansinio įnašo į Sąjungos programą ar veiklą dalis, dydis netikslinamas ir nekoreguojamas;

c) jei taikomas tikslinimo mechanizmas, pasibaigus metams, kuriais šis Susitarimas yra nutraukiamas, už metus, kuriais šis Susitarimas buvo taikomas, sumokėti veiklos įnašai į Sąjungos programą ar veiklą patikslinami pagal 8 straipsnį. Jei Sąjungos programoms ar veiklai taikomas ir tikslinimo mechanizmas, ir automatinio koregavimo mechanizmas, tų veiklos įnašų dydis patikslinamas pagal 8 straipsnį ir automatiškai pakoreguojamas pagal 9 straipsnį. Jei Sąjungos programoms ar veiklai taikomas tik automatinio koregavimo mechanizmas, atitinkamų veiklos įnašų dydis automatiškai pakoreguojamas pagal 9 straipsnį.

4. Taikant 3 dalį, Šveicarijos dalyvavimas Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programoje gali būti nutraukiamas Susitarimo dėl sveikatos 16 straipsnyje nustatytais atvejais.

5. Taikant 3 dalį ir nedarant poveikio jokioms šiame Susitarime nustatytoms priešingoms nuostatoms, Šveicarijos dalyvavimas Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programoje nutraukiamas tą pačią dieną, kurią nustoja galioti Susitarimas dėl sveikatos.

6. Visas kitas šio Susitarimo nutraukimo pasekmes Susitariančiosios Šalys sureguliuoja bendru sutarimu.

21 STRAIPSNIS

Priedas ir protokolai

Šio Susitarimo priedas ir protokolai yra neatskiriama jo dalis.

22 STRAIPSNIS

Autentiški tekstai

Šis Susitarimas parengtas dviem egzemplioriais airių, anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis; visi tekstai yra vienodai autentiški.

TAI PALIUDYDAMI, toliau nurodyti deramai įgalioti asmenys pasirašė šį Susitarimą.

[Baigiamoji formuluotė (kaip išdėstyta toliau, visomis 24 ES kalbomis: „Pasirašyta Briuselyje / Berne du tūkstančiai [...] metų [mėnesio] [dieną]“)]

[Parašams skirta skiltis (toliau išdėstyta formuluote, visomis 24 ES kalbomis: „Europos Sąjungos vardu“ ir „Šveicarijos Konfederacijos vardu“)]

PRIEDAS DĖL FINANSINIO ĮGYVENDINIMO NUOSTATŲ

1. Europos Komisija kuo greičiau ir ne vėliau kaip kiekvienų finansinių metų balandžio 16 d. Šveicarijai pateikia šią informaciją apie kiekvieną Sąjungos programą, veiklą ar jų dalį, kurioje Šveicarija dalyvauja:

   a) galutinai priimto atitinkamų metų Sąjungos biudžeto įsipareigojimų asignavimų sumas biudžeto eilutėse, susijusiose su Šveicarija dalyvavimu pagal šio Susitarimo protokolus, ir, jei aktualu, išorės asignuotųjų pajamų asignavimų sumą, kuri tose biudžeto eilutėse gauta ne iš kitų paramos teikėjų finansinio įnašo;

   b) šio Susitarimo 7 straipsnyje nurodyto dalyvavimo mokesčio sumą;

   c) nuo N+1 į šio Susitarimo protokolus įtrauktos programos įgyvendinimo metų – N biudžetiniams metams priskirtų įsipareigojimų asignavimų panaudojimą ir jų panaikinimo mastą;

   d) programų ar jų dalių, kurioms taikomas šio Susitarimo 9 straipsnis, kai tokia informacija būtina, kad būtų galima apskaičiuoti automatinę korekciją, – Šveicarijos subjektų naudai prisiimtų įsipareigojimų dydį, suskirstytą pagal atitinkamus biudžeto asignavimų metus ir susijusį bendrą įsipareigojimų lygį.

Remdamasi biudžeto projektu, Europos Komisija kuo anksčiau, jei įmanoma – kiekvienų finansinių metų birželio mėn., bet ne vėliau kaip iki rugsėjo 1 d. pateikia informaciją apie numatomą a ir b punktuose nurodytų sumų dydį.

2. Bendra pagal mokėjimo reikalavimą už tam tikrus metus mokėtina suma nustatoma taikant metinę sumą, apskaičiuotą pagal šio Susitarimo 7 straipsnį, įskaitant, jei tai Sąjungos programai taikoma, bet kokius tikslinimus pagal šio Susitarimo 8 straipsnį ir, jei tai Sąjungos programai taikoma, bet kokius koregavimus pagal šio Susitarimo 9 straipsnį.

   Šios dalies taikymas neturi poveikio automatinės korekcijos apskaičiavimo pagal 9 straipsnį nustatymui.

3. Europos Komisija ne vėliau kaip kiekvienų finansinių metų balandžio 16 d. ir, jei tai Sąjungos programai taikoma, ne anksčiau kaip spalio 22 d. ir ne vėliau kaip spalio 31 d. Šveicarijai pateikia mokėjimo reikalavimą, pagal kurį mokėtina suma atitinka pagal šį Susitarimą Šveicarijos mokėtiną įnašą į kiekvieną Sąjungos programą ar veiklą arba jų dalis, kuriose Šveicarija dalyvauja.

4. Pagal 3 dalyje nurodytą mokėjimo reikalavimą mokėtina suma suskirstoma į dalis tokia tvarka:

   a) pirmoji metinė dalis, dėl kurios mokėjimo reikalavimas turi būti pateiktas iki balandžio 16 d., atitinka sumą, neviršijančią numatomo 1 dalyje nurodyto metinio finansinio įnašo į atitinkamą programą dydžio.

      Šveicarija sumoka šiame mokėjimo reikalavime nurodytą sumą ne vėliau kaip per 60 dienų nuo mokėjimo reikalavimo pateikimo;

b) kai taikoma, antroji metinė dalis, dėl kurios mokėjimo reikalavimas turi būti pateiktas ne anksčiau kaip spalio 22 d. ir ne vėliau kaip spalio 31 d., atitinka 1 dalyje nurodytos sumos ir 3 dalyje nurodytos sumos skirtumą, jei 3 dalyje nurodyta suma yra didesnė. Šveicarija sumoka šiame mokėjimo reikalavime nurodytą sumą ne vėliau kaip iki gruodžio 21 d.

Šveicarija gali atlikti atskirus mokėjimus kiekvienai programai ir veiklai.

5. Jei šis Susitarimas pradedamas laikinai taikyti 2025 m., pirmaisiais jo įgyvendinimo metais Europos Komisija per 60 dienų nuo šio Susitarimo pasirašymo (ir ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 10 d.) pateikia vienintelį mokėjimo reikalavimą.

6. Jei šis Susitarimas pradedamas laikinai taikyti 2025 m., 5 dalyje nurodytame mokėjimo reikalavime nustatytą sumą Šveicarija sumoka ne vėliau kaip per 30 dienų po to mokėjimo reikalavimo pateikimo ir ne vėliau kaip iki 2025 m. gruodžio 21 d.

7. Jei pagal šio Susitarimo 20 straipsnį Šveicarijos dalyvavimas nutraukiamas, turi būti sumokėtos visos sumos už laikotarpį iki nutraukimo įsigaliojimo. Europos Komisija su šia mokėtina suma susijusį mokėjimo reikalavimą pateikia ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo nutraukimo įsigaliojimo. Šveicarija šią mokėtiną sumą sumoka per 60 dienų nuo mokėjimo reikalavimo pateikimo.

8. Pavėlavusi sumokėti įnašą, Šveicarija nuo mokėjimo termino dienos iki dienos, kurią sumokama visa nesumokėta suma, moka delspinigius nuo nesumokėtos sumos.

9. Delspinigių, skaičiuojamų nuo iki mokėjimo termino dienos nesumokėtų mokėtinų sumų, norma yra *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* C serijoje paskelbta pirmąją mėnesio, kurį sueina mokėjimo terminas, dieną galiojanti palūkanų norma, kurią Europos Centrinis Bankas taiko savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms, arba 0 proc., priklausomai nuo to, kuri suma didesnė, padidinus ją 3,5 procentinio punkto.

I PROTOKOLAS

DALYVAVIMAS PROGRAMOJE „EUROPOS HORIZONTAS“, EURATOMO MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR MOKYMO PROGRAMOJE, SKAITMENINĖS EUROPOS PROGRAMOJE IR PROGRAMOJE „ERASMUS+“

I DALIS

BENDROSIOS TAISYKLĖS

1 STRAIPSNIS

Programos, kuriose dalyvauja Šveicarija

1. Šveicarija, kaip asocijuotoji šalis, dalyvauja Sąjungos programose ir veikloje arba jų dalyse ir prie jų prisideda; jos nustatytos toliau išvardytais pagrindiniais aktais:

a) 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/695, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ (bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa), nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013[1] (programa „Europos horizontas), ir įgyvendinamos pagal specialiąją programą, nustatytą 2021 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendimu (ES) 2021/764, kuriuo nustatoma specialioji programa, kuria įgyvendinama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2013/743/ES[2], su naujausiais pakeitimais, ir mokant finansinį įnašą Europos inovacijos ir technologijos institutui, įsteigtam 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/819 dėl Europos inovacijos ir technologijos instituto[3];

[1] ES OL L 170, 2021 5 12, p. 1.
[2] ES OL L 167I, 2021 5 12, p. 1.
[3] ES OL L 189, 2021 5 28, p. 61.

b) 2021 m. gegužės 10 d. Tarybos reglamentu (Euratomas) 2021/765, kuriuo sukuriama 2021–2025 m. laikotarpio Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programa, papildanti bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“, ir panaikinamas Reglamentas (Euratomas) 2018/1563[1] (Euratomo programa), su naujausiais pakeitimais;--

c) 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/694, kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2015/2240[2] (Skaitmeninės Europos programa), su naujausiais pakeitimais;

d) 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/817, kuriuo nustatoma Sąjungos švietimo bei mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1288/2013[3] (programa „Erasmus+“), su naujausiais pakeitimais.

2. Šis protokolas netaikomas skyrimo procedūroms, kuriomis įgyvendinami toliau išvardyti biudžetiniai įsipareigojimai:

a) šio protokolo 1 straipsnio 1 dalies a–c punktuose nurodytose Sąjungos programose arba veikloje ar jų dalyse nustatyti 2021, 2022, 2023 arba 2024 m. biudžetiniai įsipareigojimai;

b) šio protokolo 1 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytose Sąjungos programose arba veikloje ar jų dalyse nustatyti 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 arba 2026 m. biudžetiniai įsipareigojimai.

---

[1] ES OL L 167l, 2021 5 12, p. 81.
[2] OL L 166, 2021 5 11, p. 1, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj.
[3] ES OL L 189, 2021 5 28, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj.

2 STRAIPSNIS

Šveicarijos dalyvavimo trukmė

1. Šveicarija dalyvauja Sąjungos programose ir veikloje arba jų dalyse, nurodytose:

a) šio protokolo 1 straipsnio 1 dalies a–c punktuose – nuo 2025 m. sausio 1 d. arba kitos datos, jei konkrečioje šio protokolo antraštinėje dalyje tokia data nurodyta, iki tų programų, veiklos ar jų dalių pabaigos arba iki 2021–2027 m. DFP pabaigos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų datų yra ankstesnė;

b) šio protokolo 1 straipsnio 1 dalies d punkte – nuo 2027 m. sausio 1 d. iki tos programos pabaigos arba iki 2021–2027 m. DFP pabaigos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų datų yra ankstesnė, laikantis šio protokolo 14 straipsnyje nustatytų sąlygų.

2. Šveicarija arba jos subjektai atitinka reikalavimus pagal šio Susitarimo 4 straipsnyje nustatytas sąlygas, kiek tai susiję su Sąjungos skyrimo procedūromis, kuriomis įgyvendinami šio protokolo 1 straipsnyje nurodyti programų ir veiklos arba jų dalių biudžetiniai įsipareigojimai per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį.

Šio protokolo 1 straipsnio 1 dalies a–c punktuose nurodytų Sąjungos programų ir veiklos ar jų dalių atveju Šveicarija arba jos subjektai neatitinka reikalavimų gauti Sąjungos finansavimą pagal Sąjungos skyrimo procedūras, kuriomis įgyvendinami 2021, 2022, 2023 arba 2024 m. biudžetiniai įsipareigojimai, nedarant poveikio neasocijuotųjų trečiųjų šalių subjektams taikomoms atitikties reikalavimams taisyklėms, nustatytoms pagrindiniame akte arba kitose taisyklėse, susijusiose su Sąjungos programos ar veiklos įgyvendinimu.

Šio protokolo 1 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytų Sąjungos programų ir veiklos ar jų dalių atveju Šveicarija arba jos subjektai neatitinka reikalavimų gauti Sąjungos finansavimą pagal Sąjungos skyrimo procedūras, kuriomis įgyvendinami 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 arba 2026 m. biudžetiniai įsipareigojimai, nedarant poveikio neasocijuotųjų trečiųjų šalių subjektams taikomoms atitikties reikalavimams taisyklėms, nustatytoms pagrindiniame akte arba kitose taisyklėse, susijusiose su Sąjungos programos ar veiklos įgyvendinimu.

3 STRAIPSNIS

Baigiamosios nuostatos

Šis protokolas galioja tol, kol to reikia norint užbaigti visus šio protokolo 1 straipsnyje išvardytų Sąjungos programų lėšomis finansuojamus projektus, veiksmus, veiklą ar jų dalis ir visus Sąjungos finansiniams interesams apsaugoti reikalingus veiksmus ir įvykdyti visus iš šio protokolo įgyvendinimo kylančius finansinius Susitariančiųjų Šalių tarpusavio įsipareigojimus.

Šio protokolo galiojimas pratęsiamas ir 2026–2027 m. laikotarpiu tomis pačiomis sąlygomis jis taikomas Euratomo programą pakeisiančiai programai, nebent per tris mėnesius nuo tos pakeisiančios programos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* kuri nors Susitariančioji Šalis praneša apie savo sprendimą nepratęsti šio protokolo taikymo tai pakeisiančiai programai. Tokio pranešimo atveju šis protokolas Euratomo programą pakeisiančiai programai nuo 2026 m. sausio 1 d. netaikomas.

4 STRAIPSNIS

Priedas

Šio protokolo priedas yra neatskiriama jo dalis.

II DALIS

KONKREČIOS DALYVAVIMO
SĄJUNGOS PROGRAMOSE SĄLYGOS

1 ANTRAŠTINĖ DALIS

PROGRAMA „EUROPOS HORIZONTAS“ IR
JĄ PAPILDANTI EURATOMO PROGRAMA

5 STRAIPSNIS

Konkrečios dalyvavimo programoje „Europos horizontas“
ir ją papildančioje Euratomo programoje sąlygos

1. Prieš nuspręsdama, ar Šveicarijos subjektai, remiantis Reglamento (ES) 2021/695 22 straipsnio 5 dalimi, gali dalyvauti su Sąjungos strateginiu turtu, interesais, autonomija ar saugumu susijusiame veiksme, Europos Komisija gali prašyti tam tikros informacijos arba garantijų, pavyzdžiui:

a) informacijos apie tai, ar pagal abipusiškumo principą Sąjungos subjektams buvo ar bus suteikta galimybė dalyvauti esamose ir planuojamose Šveicarijos programose, projektuose, veiksmuose, veikloje ar kitose priemonėse, lygiavertėse atitinkamam programos „Europos horizontas“ veiksmui, arba jų dalyse;

b) informacijos apie tai, ar Šveicarija taiko nacionalinį investicijų tikrinimo mechanizmą, ir garantijų, kad Šveicarijos institucijos praneš Europos Komisijai apie visus galimus atvejus, kuriais, taikydamos tokį mechanizmą, jos sužinos apie už Šveicarijos ribų įsteigto arba iš ten kontroliuojamo subjekto planus iš užsienio investuoti į arba perimti Šveicarijos subjektą, kuris pagal programą „Europos horizontas“ arba Euratomo programą gavo su Sąjungos strateginiu turtu, interesais, autonomija ar saugumu susijusiems veiksmams įgyvendinti skirtą finansavimą, ir dėl tokių atvejų su Europos Komisija konsultuosis, jei tik ši Šveicarijai pateiks atitinkamų Šveicarijos subjektų, su kuriais pasirašyti dotacijų susitarimai, sąrašą, ir

c) garantijų, kad veiksmo vykdymo laikotarpiu ir dar ketverius metus po jo pabaigos nebus taikomi jokie rezultatų, technologijų, paslaugų ir produktų, kuriuos Šveicarijos subjektai sukurs dalyvaudami atitinkamame veiksme, eksporto į valstybes nares apribojimai; Šveicarija veiksmų vykdymo laikotarpiu ir dar ketverius metus jiems pasibaigus kasmet dalijasi atnaujintu subjektų, kuriems taikomi eksporto apribojimai, sąrašu.

2. Šveicarijos subjektų dalyvavimo Jungtinio tyrimų centro (JRC) veikloje sąlygos yra lygiavertės toms, kurios taikomos Sąjungos subjektams, išskyrus atvejus, kai būtina taikyti apribojimus, kuriais būtų užtikrinta, kad nebūtų viršijamas 1 dalies įgyvendinimo sąlygojamas dalyvavimo mastas.

3. Jei Sąjunga programą „Europos horizontas“ įgyvendina taikydama SESV 185 ir 187 straipsnius, Šveicarija ir jos subjektai gali dalyvauti pagal tas nuostatas sukurtose teisinėse struktūrose, laikydamiesi priimtų ar priimsimų su šių teisinių struktūrų įsteigimu susijusių Sąjungos teisės aktų.

4. Šveicarija reguliariai informuojama apie JRC veiklą, susijusią su Šveicarijos dalyvavimu kiekvienoje programoje, visų pirma apie JRC daugiametes darbo programas. Šveicarijos aukšto lygio atstovas kviečiamas kaip stebėtojas dalyvauti JRC valdytojų tarybos posėdžiuose su Šveicarijos dalyvavimu kiekvienoje programoje susijusiais klausimais.

5. Pagal šio Susitarimo 4 straipsnį Šveicarijos subjektų dalyvavimui žinių ir inovacijos bendrijų veikloje taikomas Reglamentas (ES) 2021/819[1] arba tą reglamentą pakeičiantis Sąjungos teisės aktas ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2021/820[2].

6. Šveicarijos atstovai turi teisę kaip stebėtojai dalyvauti Tarybos sprendimo (ES) 2021/764 14 straipsnyje ir Tarybos reglamento (Euratomas) 2021/765 16 straipsnyje nurodyto komiteto posėdžiuose su Šveicarija susijusiais programos „Europos horizontas“ ir Euratomo programos įgyvendinimo klausimais, bet jie neturi balsavimo teisių. Tokiuose posėdžiuose dalyvaujama laikantis šio Susitarimo 6 straipsnio. Šveicarijos atstovų kelionių į to komiteto posėdžius išlaidos kompensuojamos pagal kelionės ekonomine klase kainas. Visus kitus kelionės bei gyvenimo išlaidų kompensavimo aspektus reglamentuoja tos pačios kaip ir valstybių narių atstovams taikomos taisyklės.

---

[1] 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/819 dėl Europos inovacijos ir technologijos instituto (OL L 189, 2021 5 28, p. 61).

[2] 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2021/820 dėl Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT) 2021–2027 m. strateginės inovacijų darbotvarkės, siekiant skatinti Europos talentus ir pajėgumus inovacijų srityje, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1312/2013/ES (OL L 189, 2021 5 28, p. 91).

6 STRAIPSNIS

Abipusiškumas

Sąjungoje įsisteigę teisės subjektai gali dalyvauti Šveicarijos programose, projektuose, veiksmuose, veikloje ir kitose priemonėse, lygiavertėse programos „Europos horizontas“ projektams, veiksmams ir veiklai, arba jų dalyse Šveicarijos teisės aktuose nustatyta tvarka.

Šio protokolo I priede pateikiamas nebaigtinis lygiaverčių Šveicarijos programų, projektų, veiksmų, veiklos, kitų priemonių ar jų dalių sąrašas.

Šveicarijos skiriamam Sąjungoje įsisteigusių teisės subjektų finansavimui taikomi Šveicarijos teisės aktai, kuriais reglamentuojamas mokslinių tyrimų ir inovacijų programų, projektų, veiksmų, veiklos, kitų priemonių arba jų dalių vykdymas. Jeigu finansavimas neskiriamas, Sąjungoje įsisteigę teisės subjektai gali dalyvauti savo lėšomis.

7 STRAIPSNIS

Atvirasis mokslas

Vadovaudamosi programos „Europos horizontas“ bei Euratomo programos taisyklėmis ir Šveicarijos teisės aktais, Susitariančiosios Šalys abipusiškai propaguoja ir skatina atvirojo mokslo praktikos taikymą įgyvendinant jų programas, projektus, veiksmus ir veiklą arba jų dalis.

8 STRAIPSNIS

Programai „Europos horizontas“ taikomos finansinės sąlygos

1. Programai „Europos horizontas“ taikomas šio Susitarimo 8 straipsnis.

2. Programai „Europos horizontas“ taikomas šio Susitarimo 9 straipsnis.

3. Apskaičiuojant šio Susitarimo 9 straipsnyje ir šiame straipsnyje nurodytą automatinę korekciją taikoma ši išsami tvarka:

a) konkursinės dotacijos – dotacijos, skiriamos skelbiant kvietimus teikti pasiūlymus, kai apskaičiuojant automatinę korekciją galima identifikuoti galutinius naudos gavėjus. Jos neapima Finansinio reglamento 207 straipsnyje nurodytos finansinės paramos trečiosioms šalims;

b) jeigu teisinio įsipareigojimo aktas pasirašomas su konsorciumu, sumos, naudojamos pradinėms teisinio įsipareigojimo sumoms nustatyti, yra paramą gaunantiems Šveicarijos subjektams pagal orientacinę dotacijos susitarimo biudžeto struktūrą paskirstytų sumų bendra suma;

c) visos konkursines dotacijas atitinkančių teisinių įsipareigojimų sumos nustatomos naudojantis Europos Komisijos elektronine sistema „eCorda“; duomenys apie jas paimami N+2 metų vasario mėn. antrą trečiadienį;

d) neintervencinės išlaidos – su konkursinėmis dotacijomis nesusijusios programos „Europos horizontas“ išlaidos, įskaitant rėmimo, konkrečios programos administravimo ir kitų veiksmų išlaidas;

e) neintervencinėmis išlaidomis laikomos sumos, kurių galutinės naudos gavėjos yra tarptautinės organizacijos kaip teisės subjektai.

4. Automatinio koregavimo mechanizmas taikomas taip:

a) automatinės N metų korekcijos, susijusios su N metų įsipareigojimų asignavimų, padidintų pagal šio Susitarimo 7 straipsnio 5 dalį, vykdymu, turi būti taikomos N+2 metais, remiantis šio straipsnio 3 dalies c punkte nurodytais iš „eCorda“ paimtais N ir N+1 metų duomenimis, prieš tai Šveicarijos įnašą į programą „Europos horizontas“ patikslinus pagal šio Susitarimo 8 straipsnį. Turi būti atsižvelgiama į sumą, kuri apskaičiuojant korekciją yra tų konkursinių dotacijų, apie kurias turima duomenų, suma;

b) nuo N+2 iki 2029 metų automatinės N metų pataisos suma turi būti prilyginama skirtumui tarp:

i) visos konkursinių dotacijų sumos, paskirstytos Šveicarijai arba jos subjektams kaip prisiimti N metų biudžeto asignavimų įsipareigojimai, ir

ii) patikslinto Šveicarijos veiklos įnašo už N metus sumos, padaugintos iš santykio tarp:

A. konkursinių dotacijų sumos, skiriamos iš N metų įsipareigojimų asignavimų, padidintų pagal šio Susitarimo 7 straipsnio 5 dalį, ir

B. visų patvirtintų N metų biudžeto įsipareigojimų asignavimų, įskaitant neintervencines išlaidas, bendros sumos.

Jei pagal 8 straipsnį atliekamas tikslinimas dėl situacijų, kai Šveicarijos subjektai neįtraukiami, atitinkamos konkursinės dotacijos sumos į skaičiavimą neįtraukiamos.

5. Jei skirtumo, palyginti su Šveicarijos veiklos įnašu už tam tikrus N metus, suma, apskaičiuota pagal šio Susitarimo 9 straipsnio 2 dalyje nustatytą metodą, yra neigiama ir absoliučiąja verte viršija 8 proc. atitinkamo veiklos įnašo už N metus, būsimas Šveicarijos veiklos įnašas už N+2 metus sumažinamas skirtumu tarp absoliučios sumos už N metus, apskaičiuotos pagal 9 straipsnio 2 dalyje nustatytą metodą, ir sumos, atitinkančios 8 proc. atitinkamo veiklos įnašo už N metus.

Pasibaigus šio protokolo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytam laikotarpiui, bet koks būsimų veiklos įnašų sumažinimas, kaip nurodyta šios dalies pirmoje pastraipoje, taikomas Šveicarijos veiklos įnašams į kitą programą, kurioje Šveicarija dalyvaus.

Jei Šveicarijos veiklos įnašas tikslinamas N+2 metais pagal pirmą ir antrą pastraipas, į tokį patikslinimą atsižvelgiama apskaičiuojant metinę sumą už N+2 metus pagal Priedo dėl finansinio įgyvendinimo nuostatų 4 punktą.

9 STRAIPSNIS

Euratomo programai taikomos finansinės sąlygos

1. Šio Susitarimo 8 straipsnis netaikomas Euratomo programai, papildančiai programą „Europos horizontas“.

2. Šio Susitarimo 9 straipsnis netaikomas Euratomo programai, papildančiai programą „Europos horizontas“.

3. Nukrypstant nuo šio Susitarimo 7 straipsnio 7 dalies, įnašo raktas, taikytinas 2025, 2026 ir 2027 m. siekiant apskaičiuoti veiklos įnašą už dalyvavimą Euratomo programoje, sudaro 95,4 proc. šio Susitarimo 7 straipsnio 6 dalyje nustatyto įnašo rakto.

2 ANTRAŠTINĖ DALIS

DALYVAVIMAS SKAITMENINĖS EUROPOS PROGRAMOJE

10 STRAIPSNIS

Prisijungimo mastas

Šveicarija, kaip asocijuotoji šalis, dalyvauja įgyvendinant Reglamento (ES) 2021/694 3 straipsnyje nurodytus Skaitmeninės Europos programos konkrečius tikslus: 1 konkretų tikslą („Našioji kompiuterija“), 2 konkretų tikslą („Dirbtinis intelektas“), 4 konkretų tikslą („Aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai“) ir 5 konkretų tikslą („Skaitmeninio pajėgumo ir sąveikumo diegimas ir geriausias panaudojimas“), ir prie jų prisideda.

11 STRAIPSNIS

Konkrečios dalyvavimo Skaitmeninės Europos programoje sąlygos

1. Prieš nuspręsdama, ar Šveicarijos subjektai gali dalyvauti veiksme, kuriame, remiantis Reglamento (ES) 2021/694 12 straipsnio 6 dalimi, dėl tinkamai pagrįstų priežasčių dalyvavimas ribojamas, Europos Komisija gali prašyti tam tikros informacijos arba garantijų, pavyzdžiui:

a) informacijos apie tai, ar pagal abipusiškumo principą Sąjungos subjektams buvo ar bus suteikta galimybė dalyvauti esamose ir planuojamose Šveicarijos programose, projektuose arba veiksmuose, lygiaverčiuose atitinkamam Skaitmeninės Europos programos veiksmui;

b) informacijos apie tai, ar Šveicarija taiko nacionalinį investicijų tikrinimo mechanizmą, ir garantijų, kad Šveicarijos institucijos praneš Europos Komisijai apie visus galimus atvejus, kuriais, taikydamos tokį mechanizmą, jos sužinos apie už Šveicarijos ribų įsteigto arba iš ten kontroliuojamo subjekto planus iš užsienio investuoti į arba perimti Šveicarijos subjektą, kuris pagal Skaitmeninės Europos programą gavo veiksmams įgyvendinti skirtą finansavimą, ir dėl tokių atvejų su Europos Komisija konsultuosis, jei tik ši Šveicarijai pateiks atitinkamų Šveicarijoje įsisteigusių teisės subjektų, su kuriais pasirašyti dotacijų susitarimai, sąrašą, ir

c) garantijų, kad veiksmo vykdymo laikotarpiu ir dar ketverius metus po jo pabaigos nebus taikomi jokie rezultatų, technologijų, paslaugų ir produktų, kuriuos Šveicarijoje įsisteigę subjektai sukurs dalyvaudami atitinkamame veiksme, eksporto į valstybes nares apribojimai; Šveicarija veiksmų vykdymo laikotarpiu ir ketverius metus jiems pasibaigus kasmet dalysis atnaujintu subjektų, kuriems taikomi nacionaliniai eksporto apribojimai, sąrašu.

2. Jei kvietimo dalyvauti sąlygomis dalyvavimas veiksme ribojamas remiantis Sąjungos saugumo sumetimais pagal Reglamento (ES) 2021/694 12 straipsnio 6 dalį, Europos Komisija gali prašyti Šveicarijos pateikti tam tikros informacijos arba garantijų, kad galėtų įvertinti atitinkamų subjektų pateiktų garantijų, kad jų dalyvavimas veiksme neturės neigiamo poveikio Sąjungos saugumui, tinkamumą.

3. Jei Sąjunga Skaitmeninės Europos programą įgyvendina taikydama SESV 185 ir 187 straipsnius, Šveicarija ir jos teisės subjektai gali dalyvauti pagal tas nuostatas sukurtose teisinėse struktūrose, laikydamiesi priimtų ar priimsimų su šių teisinių struktūrų įsteigimu susijusių Sąjungos teisės aktų.

12 STRAIPSNIS

Abipusiškumas

Sąjungoje įsisteigę teisės subjektai gali dalyvauti Šveicarijos programose, projektuose, veiksmuose, veikloje ir kitose priemonėse, lygiavertėse Skaitmeninės Europos programos projektams, veiksmams ir veiklai, arba jų dalyse Šveicarijos teisės aktuose nustatyta tvarka.

Šio protokolo I priede pateikiamas nebaigtinis lygiaverčių Šveicarijos programų, projektų, veiksmų, veiklos, kitų priemonių ar jų dalių sąrašas.

Šveicarijos skiriamam Sąjungoje įsisteigusių teisės subjektų finansavimui taikomi Šveicarijos teisės aktai, kuriais reglamentuojamas mokslinių tyrimų ir inovacijų programų, projektų, veiksmų, veiklos, kitų priemonių arba jų dalių vykdymas. Jeigu finansavimas neskiriamas, Sąjungoje įsisteigę teisės subjektai gali dalyvauti savo lėšomis.

13 STRAIPSNIS

Finansinės sąlygos

Šio Susitarimo 8 straipsnis Skaitmeninės Europos programai netaikomas.

3 ANTRAŠTINĖ DALIS

DALYVAVIMAS PROGRAMOJE „ERASMUS+“

14 STRAIPSNIS

Konkrečios dalyvavimo programoje „Erasmus+“ sąlygos

Šveicarija programoje „Erasmus+“ dalyvauja su sąlyga, kad pagal Reglamento (ES) 2021/817 26, 27, 28 ir 29 straipsnius paskirs nacionalinę instituciją, įsteigs nacionalinę agentūrą ir paskirs nepriklausomą audito įstaigą.

Šveicarija programoje „Erasmus+“ pradeda dalyvauti nuo dienos, kurią Europos Komisija pagal Reglamento (ES) 2021/817 28 straipsnio 2 dalį pritarė nacionalinės agentūros *ex ante* atitikties vertinimui.

15 STRAIPSNIS

Finansinės sąlygos

1. Šio Susitarimo 8 straipsnis programai „Erasmus+“ netaikomas.

2. Nukrypstant nuo šio Susitarimo 7 straipsnio 7 dalies, įnašo raktas, taikytinas 2027 m. siekiant apskaičiuoti veiklos įnašą už dalyvavimą programoje „Erasmus+“, sudaro 70 proc. šio Susitarimo 7 straipsnio 6 dalyje nustatyto įnašo rakto.

I PRIEDAS

Lygiaverčių Šveicarijos programų, projektų,
veiksmų, veiklos ar jų dalių sąrašas

1. Toliau pateiktame nebaigtiniame sąraše nurodytos Šveicarijos programos, projektai, veiksmai, veikla ar jų dalys yra laikomi lygiaverčiais programai „Europos horizontas“ ir Euratomo programai:

– *Bridge Proof-of-Concept*,

– *SNSF Project funding*,

– *SNSF Health & well-being*,

– *SNSF MARVIS*,

– *SNSF International Co-Investigator Scheme*,

– *SNSF National Centres of Competence in Research (NCCRs)*,

– *Ambizione*,

– *Spark*,

– *Funding programmes FOT*,

– *Sustained Scientific User Laboratory for Simulation and Data-based Science at CSCS (User Lab),*

– *Swiss Data Science Center,*

– *Swiss Plasma Center / Swiss Fusion Hub,*

– *Swiss Light Source SLS,*

– *Swiss Spallation Neutron Source (SINQ),*

– *SμS muon source,*

– *Swiss Research Infrastructure for Particle Physics CHRISP,*

– *Swiss X-ray Free Electron Laser SwissFEL,*

– *Swiss-Norwegian beamline (SNBL),*

– *SwissChips Initiative,*

– *Swiss Twins*.

2. Toliau pateiktame nebaigtiniame sąraše nurodytos Šveicarijos programos, projektai, veiksmai, veikla ar jų dalys yra laikomi lygiaverčiais Skaitmeninės Europos programai:

[…]

II PROTOKOLAS

DALYVAVIMAS EUROPOS ITER ĮGYVENDINIMO IR BRANDUOLIŲ SINTEZĖS ENERGETIKOS VYSTYMO BENDROSIOS ĮMONĖS VEIKLOJE, ITER SUSITARIME IR PLATESNIO POŽIŪRIO VEIKLOS SUSITARIME

1 STRAIPSNIS

Prisijungimo mastas

Šveicarija dalyvauja kaip ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrosios įmonės (F4E) narė pagal Tarybos sprendimo 2007/198/Euratomas[1] 2 straipsnio c punktą ir prie jo pridėtus įstatus (toliau – F4E įstatai) ir prisideda prie jos veiklos – taip, prisijungusi prie Euratomo programos, ji prisideda prie būsimo mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo valdomos branduolių sintezės srityje.

2 STRAIPSNIS

Šveicarijos dalyvavimo trukmė

1. Šveicarija dalyvauja kaip F4E narė nuo 2026 m. sausio 1 d. iki F4E veikimo pabaigos, jei tenkinamos Tarybos sprendime 2007/198/Euratomas nustatytos sąlygos.

[1] Tarybos sprendimas 2007/198/Euratomas, įsteigiantis Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrąją įmonę ir suteikiantis jai lengvatas (ES OL L 90, 2007 3 30, p. 58).

2. Šveicarija arba jos subjektai atitinka reikalavimus pagal šio Susitarimo 4 straipsnyje nustatytas sąlygas, kiek tai susiję su Sąjungos skyrimo procedūromis, kuriomis įgyvendinami šio protokolo 1 straipsnyje nurodyti programų ir veiklos arba jų dalių biudžetiniai įsipareigojimai per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį. Šveicarija arba jos subjektai neatitinka reikalavimų gauti Sąjungos finansavimą pagal Sąjungos skyrimo procedūras, kuriomis įgyvendinami 2021, 2022, 2023, 2024 arba 2025 m. biudžetiniai įsipareigojimai, nedarant poveikio neasocijuotųjų trečiųjų šalių subjektams taikomoms atitikties reikalavimams taisyklėms, nustatytoms pagrindiniame akte arba kitose taisyklėse, susijusiose su F4E veiklos įgyvendinimu.

3 STRAIPSNIS

Konkrečios dalyvavimo Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrosios įmonės veikloje

1. Nepaisant Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygų, nustatytų 1968 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentu (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68[1] ,12 straipsnio 2 dalies a punkto ir 82 straipsnio 3 dalies a punkto ir remiantis F4E įstatų 10 straipsniu, F4E direktorius F4E darbuotojais gali skirti Šveicarijos piliečius, turinčius visas piliečių teises.

[1] 1968 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68, nustatantis Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas bei Komisijos pareigūnams laikinai taikomas specialias priemones (ES OL L 56, 1968 3 4, p. 1).

2. Šveicarija turi balsavimo F4E valdyboje teises ir moka metinį narystės įnašą į F4E pagal F4E įstatų II priedą.

3. Taikant šio Susitarimo, visų pirma 4 straipsnio, nuostatas, Šveicarijos subjektai gali dalyvauti visoje F4E veikloje tomis pačiomis sąlygomis, kokios taikomos Euratomo teisės subjektams.

4. Šveicarijos atstovai dalyvauja F4E posėdžiuose pagal F4E įstatus.

5. F4E, jos direktoriui ir darbuotojams jų veiklos pagal Tarybos sprendimą 2007/198/Euratomas atžvilgiu Šveicarija taiko prie SESV pridėtą Protokolą Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų, laikydamasi tokios tvarkos:

a) pirmiau minėtas protokolas taikomas ir Šveicarijai;

bet kokia Protokole dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų daroma nuoroda į valstybes nares laikoma nuoroda ir į Šveicariją, nebent toliau pateiktose nuostatose nustatyta kitaip;

b) F4E atleidžiama nuo netiesioginių mokesčių (įskaitant PVM):

i) iš Šveicarijos eksportuojamoms prekėms ir paslaugoms netaikomas Šveicarijos pridėtinės vertės mokestis (PVM); vadovaujantis Protokolo dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 3 straipsnio antra pastraipa, nuo PVM, taikomo Šveicarijoje oficialiam F4E naudojimui tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms, atleidžiama sugrąžinant sumokėtą mokestį; nuo PVM atleidžiama tuo atveju, jei sąskaitoje faktūroje ar lygiaverčiame dokumente nurodyta bendra faktinė prekių ir paslaugų pirkimo kaina yra ne mažesnė kaip 100 Šveicarijos frankų (įskaitant mokestį);

ii) PVM sugrąžinamas tuomet, kai Šveicarijos Federalinės mokesčių administracijos pagrindiniam PVM skyriui pateikiamos tuo tikslu parengtos formos; prašymai sugrąžinti mokestį paprastai apsvarstomi per tris mėnesius nuo jų ir būtinų patvirtinamųjų dokumentų pateikimo dienos;

c) Europos ITER bendrosios įmonės darbuotojams nustatytos taisyklės taikomos tokia tvarka:

i) taikant Protokolo dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 12 straipsnio antrą pastraipą, Šveicarija, vadovaudamasi savo nacionalinės teisės principais, F4E pareigūnų ir kitų tarnautojų, apibrėžtų Reglamento (Euratomas, EAPB, EEB) Nr. 549/69[1] 2 straipsnyje, atlyginimams, darbo užmokesčiui ir atlygiams, kuriuos moka ir savo naudai vidaus mokesčiu apmokestina Sąjunga, netaiko federalinių, kantonų ir savivaldybių mokesčių;

[1] 1969 m. kovo 25 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EAPB, EEB) Nr. 549/69, nustatantis Europos Bendrijų pareigūnų ir kitų tarnautojų kategorijas, kurioms taikomos prie SESV pridėto Protokolo Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 12 straipsnio, 13 straipsnio antrosios pastraipos ir 14 straipsnio nuostatos.

ii) taikant Protokolo dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 13 straipsnį Šveicarija nelaikoma valstybe nare, kaip nurodyta a punkte;

iii) F4E pareigūnai ir kiti tarnautojai, taip pat jų šeimos nariai, kurie dalyvauja Sąjungos pareigūnams ir kitiems tarnautojams taikomoje socialinio draudimo sistemoje, neprivalo priklausyti Šveicarijos socialinio draudimo sistemai;

iv) Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi išimtinę jurisdikciją spręsti visus su F4E ar Europos Komisijos ir jų darbuotojų santykiais susijusius klausimus dėl Reglamento (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68 ir kitų Sąjungos teisės nuostatų, kuriomis nustatomos darbo sąlygos, taikymo.

6. Šveicarija F4E taip pat suteikia visas lengvatas, numatytas Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties III priede, kiek tai susiję su jos oficialia veikla.

4 STRAIPSNIS

Finansų kontrolė

1. F4E ir Europos Komisijos pareigūnams bei kitiems F4E ir Europos Komisijos įgaliotiems asmenims sudaromos tinkamos galimybės, be kita ko, elektronine forma, patekti į patalpas, susipažinti su darbais, dokumentais ir visa informacija, kurie būtini peržiūroms bei auditams atlikti ir Sąjungos finansinių interesų apsaugos priemonėms taikyti pagal šio Susitarimo 11 ir 12 straipsnius. Tos galimybės aiškiai nurodomos sutartyse ar susitarimuose, sudarytuose šiame protokole nurodytoms priemonėms įgyvendinti.

2. Šveicarijos kompetentingos institucijos nedelsdamos praneša F4E ir Europos Komisijai apie bet kokį pastebėtą faktą ar įtarimą, susijusį su sutarčių ar susitarimų, sudarytų taikant šiame protokole nurodytas priemones, sudarymo ar vykdymo pažeidimu.

3. Nedarant poveikio Šveicarijos baudžiamosios teisės taikymo galimybei, pagal Finansinį reglamentą ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95[1] F4E arba Europos Komisija gali taikyti administracines priemones ir nuobaudas.

4. Pagal šį protokolą F4E ar Europos Komisijos priimti sprendimai dėl asmenų, išskyrus valstybes, piniginės prievolės yra vykdytini Šveicarijoje.

[1] 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (ES OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

5. Pagal šio Susitarimo 14 straipsnį parengiama nutartis dėl pirmesnėje dalyje minėto sprendimo vykdymo. F4E arba Europos Komisiją informuoja Šveicarijos Vyriausybės paskirta institucija.

5 STRAIPSNIS

Finansinės sąlygos

1. Šio Susitarimo 8 straipsnis šiam protokolui netaikomas.

2. Nukrypstant nuo šio Susitarimo 7 straipsnio 7 dalies, įnašo raktas, taikytinas 2026 ir 2027 m. siekiant apskaičiuoti veiklos įnašą už dalyvavimą F4E veikloje, sudaro 95,4 proc. šio Susitarimo 7 straipsnio 6 dalyje nustatyto įnašo rakto.

6 STRAIPSNIS

ITER susitarimo, Susitarimo dėl ITER organizacijos privilegijų ir imunitetų ir Platesnio požiūrio veiklos susitarimo taikomumas Šveicarijos teritorijoje

1. Susitariančiosios Šalys sutaria, kad:

a) ITER susitarimas taikomas Šveicarijos teritorijoje ir, taikant šį straipsnį, šis Protokolas laikomas svarbiu susitarimu taikant to Susitarimo 21 straipsnį;

b) Susitarimas dėl ITER organizacijos privilegijų ir imunitetų taikomas Šveicarijos teritorijoje ir, taikant šį straipsnį, šis Protokolas laikomas svarbiu susitarimu taikant to Susitarimo 24 straipsnį ir

c) Platesnio požiūrio veiklos susitarimas, visų pirma to Susitarimo 13 straipsnyje ir 14 straipsnio 5 dalyje nurodytos privilegijos ir imunitetai, taikomi Šveicarijos teritorijoje ir, taikant šį straipsnį, šis Protokolas laikomas svarbiu susitarimu taikant to Susitarimo 26 straipsnį.

2. Visas piliečio teises turintys Šveicarijos piliečiai tokiomis pat sąlygomis kaip ir valstybių narių piliečiai gali būti:

a) Euratomo paskirti atstovais Tarptautinės ITER branduolio sintezės energijos organizacijos taryboje (ITER susitarimo 6 straipsnio 1 dalis);

b) Tarptautinės ITER branduolio sintezės energijos organizacijos tarybos paskirti vyresniaisiais pareigūnais (ITER susitarimo 6 straipsnio 7 dalies d punktas);

c) darbuotojais, kuriuos Euratomas deleguoja į ITER branduolio sintezės energijos organizaciją (ITER susitarimo 7 straipsnio 2 dalis);

d) tiesiogiai įdarbinti ITER branduolio sintezės energijos organizacijos generalinio direktoriaus paskyrimu (ITER susitarimo 7 straipsnio 2 dalis ir 4 dalies b punktas);

e) Euratomo paskirti atstovais į platesnio požiūrio veiklos valdymo komitetą ir platesnio požiūrio veiklos projekto komitetus (Platesnio požiūrio veiklos susitarimo 3 ir 5 straipsniai);

f) valdymo komiteto paskirti į sekretoriatą (Platesnio požiūrio veiklos susitarimo 4 straipsnis);

g) Euratomo deleguoti platesnio požiūrio veiklai vykdyti kaip projekto grupių nariai ar projekto vadovai (Platesnio požiūrio veiklos susitarimo 6 straipsnis).

3. Euratomas raštu informuoja Šveicariją, jeigu ITER programa, ITER susitarimas, Platesnio požiūrio veiklos susitarimas arba Susitarimas dėl ITER organizacijos privilegijų ir imunitetų turi būti iš dalies pakeisti.

7 STRAIPSNIS

Abipusiškumas

Sąjungoje įsisteigę teisės subjektai gali dalyvauti Šveicarijos programose, projektuose, veiksmuose, veikloje ir kitose priemonėse arba jų dalyse, lygiavertėse ITER organizacijos, F4E arba Platesnio požiūrio veiklos susitarimo programoms, veiksmams, veiklai, kitoms priemonėms arba jų dalims Šveicarijos teisės aktuose nustatyta tvarka. Šio protokolo I priede pateikiamas nebaigtinis lygiaverčių Šveicarijos programų, projektų, veiksmų, veiklos, kitų priemonių ar jų dalių sąrašas.

Šveicarijos skiriamam Sąjungoje įsisteigusių teisės subjektų finansavimui taikomi Šveicarijos teisės aktai, kuriais reglamentuojamas mokslinių tyrimų ir inovacijų programų, projektų, veiksmų, veiklos, kitų priemonių arba jų dalių vykdymas. Jeigu finansavimas neskiriamas, Sąjungoje įsisteigę teisės subjektai gali dalyvauti savo lėšomis.

8 STRAIPSNIS

Baigiamosios nuostatos

Šis protokolas galioja tol, kol to reikia norint užbaigti visus šio protokolo 1 straipsnyje išvardytus Sąjungos programos lėšomis finansuojamus projektus, veiksmus, veiklą ar jų dalis ir visus Sąjungos finansiniams interesams apsaugoti reikalingus veiksmus ir įvykdyti visus iš šio protokolo įgyvendinimo kylančius finansinius Susitariančiųjų Šalių tarpusavio įsipareigojimus.

I PRIEDAS

Lygiaverčių Šveicarijos programų, projektų,
veiksmų, veiklos ar jų dalių sąrašas

Toliau pateikiamame nebaigtiniame sąraše nurodomos Šveicarijos programos, projektai, veiksmai ir veikla arba jų dalys laikomi lygiaverčiais ITER:

[…]

_____

III PROTOKOLAS

DALYVAVIMAS PROGRAMOJE „ES – SVEIKATOS LABUI“

1 STRAIPSNIS

Prisijungimo mastas

1. Šveicarija, kaip asocijuotoji šalis, dalyvauja programos „ES – sveikatos labui“, nustatytos 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/522, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. laikotarpio Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programa (programa „ES – sveikatos labui“) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 282/2014[1], su naujausiais pakeitimais, konkrečiose dalyse ir prie jų prisideda.

2. Konkrečios programos „ES – sveikatos labui“ dalys, kuriose dalyvauja Šveicarija ir prie kurių ji prisideda, yra susijusios su pasirengimu krizei, kuris patenka į Susitarimo dėl sveikatos apimtį.

2 STRAIPSNIS

Šveicarijos dalyvavimo trukmė

1. Šveicarija programoje „ES – sveikatos labui“ dalyvauja nuo metų, einančių po Susitarimo dėl sveikatos įsigaliojimo, sausio 1 d. iki programos „ES – sveikatos labui“ galiojimo pabaigos arba iki 2021–2027 m. DFP pabaigos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų datų yra ankstesnė.

[1] ES OL L 107, 2021 3 26, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj.

2. Šveicarija arba jos subjektai atitinka reikalavimus pagal šio Susitarimo 4 straipsnyje nustatytas sąlygas, kiek tai susiję su Sąjungos skyrimo procedūromis, kuriomis įgyvendinami programos „ES – sveikatos labui“ programų ir veiklos arba jų dalių biudžetiniai įsipareigojimai per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį. Prieš pradėdami dalyvauti programoje „ES – sveikatos labui“ pagal 1 dalį, Šveicarija arba jos subjektai neatitinka reikalavimų gauti Sąjungos finansavimą pagal Sąjungos skyrimo procedūras, kuriomis įgyvendinami bet kurių 2021–2027 m. DFP metų biudžetiniai įsipareigojimai, nedarant poveikio neasocijuotųjų šalių subjektams taikomoms atitikties reikalavimams taisyklėms, nustatytoms pagrindiniame akte arba kitose taisyklėse, susijusiose su atitinkamos Sąjungos programos ar veiklos įgyvendinimu.

3 STRAIPSNIS

Konkrečios dalyvavimo programoje „ES – sveikatos labui“ sąlygos

1. Programoje „ES – sveikatos labui“ Šveicarija dalyvauja laikydamasi šiame Susitarime ir šio protokolo 1 straipsnyje nurodytame teisės akte ir visose kitose taisyklėse, susijusiose su programos „ES – sveikatos labui“ naujausios versijos įgyvendinimu, nustatytų sąlygų.

2. Šveicarijoje įsisteigę teisės subjektai programos „ES – sveikatos labui“ veiksmuose gali dalyvauti tomis pačiomis sąlygomis, kokios taikomos Sąjungoje įsisteigusiems teisės subjektams, nebent šio straipsnio 1 dalyje nurodytose sąlygose būtų nustatyta kitaip.

3. Procedūroms, susijusioms su prašymais, sutartimis ir ataskaitomis, taip pat su kitais programos „ES – sveikatos labui“ administraciniais aspektais, naudojama anglų kalba.

4 STRAIPSNIS

Finansinės sąlygos

Šio Susitarimo 8 straipsnis šiam protokolui netaikomas.

5 STRAIPSNIS

Baigiamosios nuostatos

Šis protokolas galioja tol, kol to reikia norint užbaigti visus šio protokolo 1 straipsnyje nurodytos Sąjungos programos lėšomis finansuojamus projektus, veiksmus, veiklą arba jų dalis ir visus Sąjungos finansiniams interesams apsaugoti reikalingus veiksmus ir įvykdyti visus iš šio protokolo įgyvendinimo kylančius finansinius Susitariančiųjų Šalių tarpusavio įsipareigojimus.